

Hurriyat

Mustaqil gazeta

UYDA
QOLING!

Газетамизни ўқинг ва
карантин қоидаларига
амал қилинг!

Gazeta 1996-yil dekabrda chiqqan boshlagan ★ Elektron manzil: gazhurriyat@mail.ru ★ www.uzhurriyat.uz ★ 2020-yil 27-iyun, shanba ★ № 22 (1186)

ҚУДРАТЛИ ВА ТАЪСИРЧАН ВОСИТА

Чинакам журналист ҳеч қачон ўз ишидан қаноат ҳосил қилмайди. Кеча, ўтган кунни ёзгани бугун ўзига ҳам ёқмай қолади. Янада яхши, янада пухта ва таъсирчан ёзишга интилади. Янги фикрлар, янги муаллифлар қидиради, қарда бир нима "йилт" этса, шунга эътибор беради.

⇒ 2-бет

КАРАНТИНДА ЎРГАНГАНЛАРИМ

Қизиқ, аслида одам деганига бу ҳаётда нима етишмайди. Арзимаган ҳо-ю ҳавас деб бир-бирларига зарда қилиш, кўнгил қолдириш нима учун эди? Минг кишилик, беш юз кишилик тўйлар, дабдабали тантаналар бизга керакми? Мумкин экан-ку, 30-40 кишилик тўй қилса ҳам бўларкан-ку?

⇒ 5-бет

УЗУМНИГИЗНИНГ ДАНАГИ ТИЛЛО ДАНМИ?..

Эҳтимол, юртимиз осмонидан учиб ўтган турнанинг тумшугидан тилло тумшуми тушиб қолган бўлса-я!.. Ахир йўқ эса узумнинг нархи ҳам, ўзи ҳам бу қадар осмонга олиб чиқилади? Юртимизда меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам (базавий ҳисоблаш) миқдори 223 минг сўм бўлса...

⇒ 8-бет

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

Мухтарам дўстлар!

Барчага 27 июнь – Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунин билан чин қалбимдан самимий табриклаб, сизларга ўзимнинг юксак ҳурматим ва эзгу тиллашимни билдираман.

Фурсатдан фойдаланиб, жаҳон миқёсида юз берган пандемия тўғрисида келган бугунги мураккаб вазият ва қийинчиликларга қарамадан, аҳолига тезкор ва ишончли ахборот етказиб бериш, мамлакатимизда амалга оширилаётган демократик ислохотларни аниқроқ акс эттириш йўлида ўз профессионал бурчини сийқидилдан адо этиб келаётган сиз, журналистлар аҳлига чўқур миннатдорчилик билдираман.

Хурматли оммавий ахборот воситалари ходимлари!

Сизларга аёнки, мамлакатимиз тараққиётини янги босқичга кўтаришда ахборот соҳасини тубдан ислоҳ қилиш ва ривожлантиришга жиддий эътибор қаратилмоқда.

Кейинги уч йилда бу борада ўндан зиёд қонун ҳужжатлари қабул қилинган ҳам бу фикрни тасдиқлайди. Хусусан, "Оммавий ахборот воситалари мустақиллигини таъминлаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотлари ахборот хизматлари фаолиятини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Президент қарорига мувофиқ бу соҳада янги тизим яратилди.

Давлат органлари ва ташкилотлари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш мақсадида ўтган бир йил давомида кўплаб вазирлик ва идораларда ахборот хизматлари замон талаблари асосида қайтадан, 2019 йилда тўлиқ ва шаҳар ҳокимликларида эса биринчи марта ташкил этилди.

Ана шу хизматлар томонидан ижтимоий жараёнлар ҳақида ишончли ахборот бериш мақсадида матбуот анжуманлари, брифинглар, медиатурлар ташкил этилмоқда, ҳаётимиздаги муаммо ва ҳодисаларга тезкор муносабат билдирилмоқда, уларнинг веб-сайтлари, ижтимоий тармоқлари, мобил мессенжерлардаги саҳифалари янгилаб борилмоқда.

Охириги йилларда мамлакатимизда катта аудиторияга эга бўлган қарийб 290 та хусусий ва идоравий Интернет нашрлари ташкил этилди. Улар бошқа материаллар қаторида энг муҳим расмий ахборотлар, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ўзбек, рус ва инглиз тилларида тарқатмоқда.

Энг асосийси, оммавий ахборот воситалари мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ўзгариш ва янгиланиш жараёнларини ҳар томонлама таҳлил қилиб, жойлардаги ижтимоий муаммолар, хато ва камчиликларга давлат идоралари ва жамоатчилик эътиборини қаратаётганини алоҳида қайд этиш лозим.

Албатта, бугун биз ҳамма соҳада, жумладан, оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш борасида ҳам излашмоқдамиз. Бинобарин, бу йилда ютуқлар билан бирга, камчилик ва нуқсонлар бўлиши ҳам табиийдир.

Бу ҳақда гапирганда, миллий медиа майдонимизда замоннинг ўткир талаб ва мезонлари, энг муҳим тенденцияларини очиб бериш, танқидий таҳлил, одамлар кўтаётган мавзу ва муаммоларни дадиллик билан ўртага ташлаш ҳали ҳам етакчи ўрин эгалламаётганини айтишга тўғри келади. Афсуски, аксарият ахборот воситаларида ижтимоий салмоқи енгил бўлган, ҳисобот ва балансларвозлик руҳидаги материаллар ҳануз устунилик қилмоқда.

Ана бир муҳим масала – айрим журналист ва блогерларимизда билим ва профессионал малака, баҳс маданияти етишмаслиги жамоатчиликни ташвишлантирмоқда.

Бу борадаги энг асосий вазифа – ана шундай камчиликларни чўқур ўрганиб, уларни бартараф этиш, мавжуд миқдор кўрсаткичларини сифат кўрсаткичларига айлантириш, оммавий ахборот воситаларининг самарадорлигини оширишдан иборат.

Биз бугун ҳуқуқий демократик давлат қураётган эканмиз, журналистиканинг бутун дунёда эътироф этилган, ўзгармас талаб ва мезонларига амал қилишимиз зарур. Бу мезонларнинг энг асосийси – ҳолислик ва ҳаққонийликдир.

Бинобарин, матбуот майдонига кирган инсон – у журналист бўлади, блогер бўлади, бундан қатъи назар – ана шу қоидаларга амал қилиши шарт.

Биз бўлғуси журналистларимиз чўқур билим ва касб маҳоратини, она тилимиз билан бирга чет тилларни, фаол фуқаролик позициясини, ахборот-коммуникация технологиялари, нотифик малакасини пухта эгаллашларига алоҳида эътибор қаратишимиз зарур.

Ана шундай етук кадрларни тайёрлашда энг аввало ўзимизнинг бой маънавий меросимизга таянсақ, албатта натижа бўлади. Бу борада жадидлар, хусусан, бу йил 145 йиллик таваллуд санаси кенг нишонланаётган улуғ аллома ва публицист Маҳмудхўжа Бехбудийнинг миллий журналистика мактаби айниқса муҳим аҳамиятга эга.

Сиз азиятларнинг бугунги касб байрамингиз баҳона бир эзгу таклифни илгари сурмоқчиман. Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети талабалари учун Маҳмудхўжа Бехбудийнинг номидаги стипендияни таъсис этсак, уйланимизки, бу ҳам ёшларимизни миллий ғоя руҳида тарбиялашга хизмат қилади.

Шунингдек, айни вақтда жаҳондаги етакчи медиа компанияларнинг кадрлар тайёрлаш ва улар билан ишлашга оид тажрибасини чўқур ўрганиб, чет эллик журналистлар билан тажриба алмашиш, халқаро ҳамкорлиқни кучайтиришимиз зарур.

Мухтарам матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари!

Сизларни ва сизларнинг ижод маҳсулингиздан баҳраманд бўладиган жамияти муштарийи ва мухлисларингизни касб байрамингиз билан ана бир бор самимий муборакбод этаман.

Барчага сўхат-саломатлик, янги ютуқлар, хонадонларингизга файзу барака тилайман.

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

Қутлаймиз!

"Йилнинг энг фаол журналисти" республика танлови — 2020 да "Hurriyat" газетаси бўлим мудир Гулнара Матқубовнанинг голиблар сафидан муносиб ўрин олгани тахририятимиз аҳлини беҳад қувонтирди. Жамоамизнинг жонқуяр, серҳаракат ва иқтидорли ижодкори Гулнара Бегимнинг келгуси фаолиятига ҳам улкан муваффақиятлар тилаймиз.

ТАХРИРИЯТ.

“ЙИЛНИНГ ЭНГ ФАОЛ ЖУРНАЛИСТИ” РЕСПУБЛИКА ТАНЛОВИ ГОЛИБЛАРИ — 2020

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси миллий оммавий ахборот воситаларида фаолият кўрсатаётган журналистларнинг касбий маҳоратини ошириш, ижодий салоҳиятини юксалтириш, мамлакатимиз ижтимоий ҳаётидаги, ислохотлар жараёнидаги иштирокини кўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш мақсадида 27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунига бағишланган анъанавий "Йилнинг энг фаол журналисти" танловини пандемия боис юзага келган карантин шароитида Муваққат низом асо-

сида, онлайн тартибда ўтказди.

Танлов оммавий ахборот воситаларининг барча йўналишлари — телевидение, радио, матбуот, фото ва интернет журналистикаси бўйича ташкил этилди.

"Йилнинг энг фаол журналисти — 2020" танлови голибларини аниқлаш, ижодий ишларни баҳолашда босма оммавий ахборот воситалари ва интернет нашрларида чоп этилган мақолалар, телерадиоканалларда эфирга узатишган кўрсатув ва радио эшиттиришларда турли соҳаларда амалга оширилаётган ислохотлар ва демократик

янгилинишлар жараёни, жумладан, коронавирус пандемияси ва фавқулодда ҳолатларда жамиятимизда одамларимиз томонидан намоён этилаётган фидойилик, ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат ва бағрикенглик каби олижаноб фазилатлар тобора мустаҳкамланиб бораётгани, Ватан тақдири ва истиқболга дахлдорлик туйғуси маънавий ҳаётимизнинг узвий қисмига айланиб бораётгани ўз аксини топган материалларга алоҳида эътибор қаратилди.

УЙҒОҚ СЎЗ

ЖАСОРАТ, ЖУРЪАТ БЎЛМАСА...

Азалий таомил шу ўзи: адабиётда бўладими, журналистикада, қайси ижодкор бор ҳақиқатни бўймай-бежамай, ёлғон-яшиқ қўшмасдан, борича ёзган бўлса, номи юз йилдан кейин ҳам одамлар хотирида яшайверади. Эслайлик, зўр ёзувчи-шоирлар ҳам аёвал қаламини публицистикада синаб қўрган, бу эрмак учунмас, албатта. Қаламнинг кучи жамиятда қандай акс-садо беришини ҳаммамиз яхши биламиз. Замон, тузум эврилишлари бу оддий ҳақиқатни кўп бора исботлаган.

Хўш, бугун-чи, журналистика глобал, долғали, серташвиш, машаққатли ҳаёт зарбалари (ўзгаришлар ҳам мустақило эмас)га қандай жавоб бера олаётми?

Ўтган кун ижтимоий тармоқларда кўзим тушди. "Sevimli" деган телеканалдаям беришибди. Шаҳрисабз давлат музей-қўриқхонаси бош директори, таниқли олим, фидойи бир инсон шаънини обрўсизлантирувчи хабарлар ҳаммаёқда тарқалди. Энди, қўяверинг, билганам, билмаганам ҳали айтиларда, ҳали "Facebook"да қуруқ шов-шувга ўч одамлар ўзларига "очко" тўплаш учун ана шу кўнгилсиз гапларни дўм-

бира қилди. Шуми энди биз кутган журналистика, айтилган? Қани асосли далил, бу ерда катта бир сумма — гўёки "ўзлаштирилган" ҳақида гап кетган. Ҳатто ҳали гумонланаётган шахснинг ҳибса олингани ҳақидаям миш-миш чидки дейишди. Қим бўлишдан қатъи назар, бу хабар ортда инсон шаъни, қадр-қиммати, оиласи, қолаверса, дунё миқёсида ўзига хос нуфузга эга бўлмиш қадим шаҳардаги музей-қўриқхона нуфузи ҳақидаги ноҳилис ахборотни ўқиган яқин ва узоқдаги мезбону меҳмонлар нима деб ўйлайди?

ЎҚУВЧИСИНИ ИЗЛАЁТГАН МАТБУОТ

Яқинда менга бир журналист синглимиз шундай савол берди: бугунги журналистиканинг йигирма-ўттиз йил аввалгисидан фарқи нимада?

Рости, ҳам осон, ҳам қийин савол. Осони шуки, "бугун журналистика жадал ривож топмоқда, сиз айтган пайтдаги журналистларнинг имкони етмаган ишлар бўляпти. Мана, интернет журналистикаси орқали хабарларни кўз очиб юмунча қўриш, эшитиш мумкин", дея гап бермай кетавериш мумкин.

Аммо қийини ва аччиқ бўлса-да, ҳақиқат шуки, фарқ йўқ, асло! Интернет журналистикасини олсак, бу журналистикани олдинга тўртгани, тараққиётга элтайтгани ҳам нисбий ҳулоса.

БАҒИШЛОВ

ОФТОБТАХТИМ МЕНИНГ, ОЙТАХТИМ МЕНИНГ

"Тошкент оқишми"га ва барча
заҳматкаш мухбирларга

Устоз Гафур Гулам дуоси билан
Парвозин бошласан уйғоқ газетам.
Сен борсан — қалбимнинг тугроси баланд,
Асло яқин топмас менинг қасдидам.

Энинг ховотиру оверқаридан
Юпанч, тасаллидай бунёда келдинг.
Машҳум зилзиланинг ёриқларидан
Оқ атиргул бўлиб дунёга келдинг.

Ярми ваёрон уйнинг эшигин излаб,
Шитирлаб хушхабар келтирган эдинг.
Жаҳажчи чақалоқнинг бешигин сийлаб,
Салқин сабзаларни елтирган эдинг.

У пайтлар бир ҳали ёш болга эдик,
Зақуқ орзуларга лиммо-лим юрак.
Томларча юзурган гулларга эдик,
Гўзал оқишлардан бергансан дарак.

Ҳали "Маҳаллада дув-дув гап" — ҳаёт,
Улмас Лутфиҳоним ая сиймоси.
Шундадир дилларча нур берган баёт,
Шундадир меҳрингиз асл қимёси.

Оддий темирчининг оталик тафти
Етказибди дунёнинг бозаларига.
Бунда чизилган онанлар қафтин
Уланган қўшининг тоғларига.

Мен баҳордан қолган қалдирғоч эдим,
Қалдирғоч қайдадир қишамоғи шарт.
Қалдирғоч, айниқса ёш шоир бўлса,
Энг аввал "Оқиш"да қишамоғи шарт!

Тошкент қизларининг қўлақларига
Бир сатрдан шеврим, шодлигим қолган.
Хар бир саҳифанинг йўлақларига
Муҳаббатим қолган, ёлғизим қолган.

Азиз устозларга мен қўйиб ислоҳ,
Ранжус заҳматларин кўрсатдим бунда.
Ҳаётнинг шайқатсиз кўзларига рост,
Тик қараб яшашни ўргандим бунда.

"Мотамсаро она" қошида у қун
Бир кемтиқ нондайн турганларим бор.
Анҳор бўйларига ёр суйиб гулзун,
Эрка шоирингдай юрганларим бор.

Бунда ҳар бир ниҳол келимчак бўлгай,
Офтобтахтим менинг, ойтахтим менинг.
Кўприклар эрилиб келажак бўлгай,
Оламага остонам — пойтахтим менинг.

Устувар қўргансан — чин дўстларингу
Кексаю ёшларнинг тилақларига.
Эзгулик арқасин устунларингу
Турналар билан лайлақларига.

Фақат кўнгалардан таралсин ёлқин,
Бааринг бутун бўлсин, яро бўлмасин.
Оқсарой мисоли мунаввар қолсин,
Оқишнинг ҳеч қачон қаро бўлмасин.

2006

Сирожиiddин САЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири.

ЎҚАЁТ ДАСТХАТЛАРИ

Азиз газетхонларимиз эътиборига ҳавола қилинаётган юқоридаги сурат — 1986 йилнинг айни куз фаслида, "Тошкент оқишми" газетаси тахририятида таниқли фотожурналист Соҳиб Маҳкамов томонидан тасвирга туширилган. Устоз Абдулла Орипов "Оқиш" газетасини беҳад қадрлардилар, "газетанинг қулгоига Гафур Гуломдек академик шоир шеърин азон айтган" дея ифтихор билан эслардилар...

Ушбу сурат матбуотда биринчи марта эълон қилинмоқда.

“Йилнинг энг фаол журналисти” республика танлови ғолиблари — 2020

1. Акбаров Турсунали,
“Xabar.uz” ахборот-таҳлилий портали хуқуқ ва мурожаатлар бўлими муҳаррири

Мамлакатда инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, суд-хуқуқ тизимини янада такомиллаштириш борасида ислохотлар кенг ёритилган материаллари учун.

2. Исроилов Отабек,
“Машъал” газетаси бош муҳаррири ўринбосари (Тошкент вилояти)

Туманда олиб борилаётган янгиланишлар жараёни, аҳоли бандлигини таъминлаш, қишлоқ аҳли турмуш даражасини юксалтириш мавзудаги мақолалари учун.

3. Қобулова Дилобар,
“Sevimli” телеканалнинг “Замон” ахборот дастури бошловчи муҳаррири

“Илм-маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили” Давлат дастурида кўзда тутилган чора-тадбирлар ижроси доирасида мамлакатда олиб борилаётган янгиланишлар жараёнига оид кўрсатувлари учун.

4. Мирзаахмедов Миразиз,
“Ёшлар” ТРК радиоканали муҳаррир-бошловчиси

Ёшларнинг ижодий, интеллектуал салоҳиятини намоён этишга қаратилган “Тайм” интерактив радиолангиди, “Салом аскар”, “Саёҳат учун 10 сабаб”, “Зериктирмаймиз” кўнгличар радио лойиҳалари, “Тезкор”, “Давр” янгиланган инфорамацион дастурлари учун.

5. Матёкубова Гузал,
“Хуррият” газетаси бўлим мудири

Бугунги куннинг ижтимоий, маънавий-маърифий масалалари, мамлакат маданияти ҳаётини таҳлилий ёритишга бағишланган, “Ҳар қандай янгиланган чоп этишга лойиқдир”, “Электрон қиёфа” каби мақолалари учун.

6. Мўминова Гулрух,
“Зарафшон” газетаси муҳбири (Самарқанд вилояти)

Долзарб ижтимоий-маънавий мавзулар, хусусан, “Ноҳилиқлик билан ислохотларнинг аниқлиги”, “Интернетдаги “юз”ингизга қачон қарагансиз” каби танқидий-таҳлилий материаллари учун.

7. Мадияров Ботир,
“Фаргона ҳақиқати” газетаси муҳбири

Вилоят ҳаётининг барча соҳаларида

рида амалга оширилаётган демократик ўзгаришлар кенг ва таҳлилий ёритилган материаллари ҳамда пандемия шароитидаги ижтимоий фаоллиги учун.

8. Назиров Дилшодбек,
“O'zbekiston-24” телерадиоканали бош муҳаррири

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар ва демократик янгиланишлар, жумладан, «Тараққиёт формуласи», «Ислохотлар самараси», «Қарама қарши» ток шоулари, «Covid-19: шахсий масъулият ва жавобгарлик» номли илк ҳужжатли фильми каби қатор телелойиҳалари учун.

9. Олимова Умида,
“Mening yurtim” телеканали “Марказий студия” муҳбири

Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолияти очиклигини таъминлаш, аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилган танқидий-таҳлилий кўрсатувлари учун.

10. Примов Фулом,
Сирдарё вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси ахборот хизмати раҳбари

Соғлиқни сақлаш тизимидаги ислохотлар, жаҳонда авж олган коронавирус пандемиясига қарши вилоятда олиб борилаётган саъй-ҳаракатлардан аҳоли хабардорлигини оширишдаги фаоллиги учун.

11. Полетаев Сергей,
“Бухоронома” ва “Бухарский вестник” газеталари фотомуҳбири

Вилоят ҳаётининг турли соҳаларида юз бераётган ўзгаришлар маҳорат билан акс эттирилган фоторепортажлари учун.

12. Реймов Конисбай,
“Еркин Қарақалпақстан” газетасининг ўз муҳбири

Қорақалпоғистон ҳаётининг турли соҳаларида амалга оширилаётган ислохотлар мақсад-вазифалари ва самаралари, юз бераётган воқеа-ҳодисалардан аҳолининг хабардорлигини оширишга қаратилган мақолалари учун.

13. Саидмаликов Абдуманнон,
“Термиз оқшоми” газетаси бош муҳаррири (Сурхондарё вилояти)

Вилоятдаги муҳим ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий ислохотлар жараёни, миллатлараро дўстлик ва баргекенликка бағишланган материаллари учун.

14. Сафаров Илёс,
“kun.uz” сайти муҳбири

Халқ билан мулоқот, одамларнинг орзу интилишлари, эзгу орзу-истакларини рўёбга чиқариш, бу йўлда ғов бўлиб турган турли нуқсонларга мурасасиз, фаол фуқаролик позицияси акс этган материаллари учун.

15. Тайпатов Абдулжалол,
Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги — ЎзА бош муҳаррири ўринбосари

Ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг мазмун-моҳияти ҳамда аҳоли маънавияти масалаларига бағишланган “Андишанинг оти нима ёхуд маънавият ҳақида айрим мулоҳазалар”, “Мен англаган ҳақиқатлар” каби таҳлилий материаллари учун.

16. Тешаев Андрей,
“Подорожно.uz” ахборот портали бош муҳаррири

Республикаимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш, миллатлараро дўстлик ва тотувлиқни мустаҳкамлаш йўлида амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар ҳақидаги материаллари учун.

17. Убайдуллаев Нуриддин,
“Жамият” ижтимоий-сиёсий газетаси бош муҳаррири ўринбосари

Республикада ҳаётга татбиқ этилаётган ижтимоий-иқтисодий давлат дастурларининг амалий ифодаси, аҳоли фаровонлигида тугган ўрни ҳақидаги туркум материаллари учун.

18. Ўтаганова Нилуфар,
Қашқадарё вилояти телерадиокорпорацияси муҳаррири

Вилоятда аҳоли саломатлигини сақлаш борасида олиб борилаётган ислохотлар, соғлом турмуш тарзини тарғиб этишга қаратилган кўрсатувлари учун.

19. Хусанова Сайёра,
“Mahalla” телерадиоканали бош муҳаррири ўринбосари

Миллий қадриятларимизни тиклаш ва асраб-авайлаш, маънавийтимизни мустаҳкамлаш масалалари, маданият ва санъат ривожига улкан ҳисса қўшган юртдошларимиз ҳақидаги мақолалари учун.

20. Худойкулов Тоштемир,
“Ўзбекистон овози” газетаси муҳбири

Жойлардаги ижтимоий муаммолар ва фароқларнинг ҳуқуқлари ҳимояси, аҳоли фаоллигини оширишга қаратилган танқидий-таҳлилий матери-

ратилган танқидий-таҳлилий материаллари учун.

21. Ҳайдарова Дилбар,
“Мураббий” газетаси бош муҳаррири (Наманган вилояти)

Таълим соҳасидаги ислохотлар самараларига ва жисмонан соғлом ва маънан баркамол авлод тарбиясига бағишланган материаллари учун.

22. Шамсиева Манзура,
“Гулистон” журнали бўлим муҳаррири

Ўзбекистонда маданият ва санъатни ривожлантиришга берилаётган эътибор ва унинг жойлардаги ижросига қаратилган таҳлилий материаллари учун.

23. Эгамов Баҳодир,
“Қизилтепа тонги” газетаси масъул котиби (Навоий вилояти)

Туман аҳолиси ҳаётининг турли соҳаларини кенг ва таҳлилий ёритиб келаётгани, қишлоқ аҳли фаровонлигини ошириш масалаларига бағишланган мақолалари учун.

24. Эсонова Норбодом,
Жиззах вилояти телерадиокорпорацияси радио гуруҳи катта муҳаррири

Вилоятда ўсиб келаётган ёш авлодни Ватанга муҳаббат, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялашга қаратилган эшиттиришлари учун.

25. Эшонев Рустамжон,
auz.uz интернет нашри масъул муҳаррири (Андижон вилояти)

Вилоятда маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари фаолиятининг очиклигини таъминлаш, амалга оширилаётган янгиланишлар жараёнини тезкор ва таҳлилий ёритиб келаётгани учун.

26. Ёкубова Муҳаббат,
“Oilaviy” телеканали бош муҳаррири ўринбосари

Оилаларнинг иқтисодий ва маънавий асосларини мустаҳкамлаш, йигит-қизларни мустақил ҳаётга тайёрлаш ҳамда оилада соғлом турмуш тарзини изчил тарғиб қилишга қаратилган “Оила минбари”, “Диалог”, “Оналик академияси” каби туркум кўрсатувлари учун.

27. Қаландарова Маърифат,
Хоразм вилоят телерадиокорпорацияси катта муҳаррири

Хоразм халқи тарихи, маданияти ва маънавияти мавзуларига бағишланган материаллари ва пандемия шароитидаги фаоллиги учун.

ЎзА.

ЖАСОРАТ, ЖУРЪАТ БЎЛМАСА...

Охири нима бўлди, орадан ҳеч қанча вақт ўтмасданок Маданият вазирлиги ОАВда тарқалган хабарлар нотўғри эканлигини тасдиқлади.

Энди ким жавоб беради, ҳалиги жарчилар бирдан гойиб бўлди-қолди. Бир зумда номи (илму) фанимиз тараққиёти йўлида қилган хизматлари-чи? Қора қилинган олим энди элдошлари, ҳамкасблари оғзига бирма-бир элак тутиб, оғайнилар, мен айбдор эмас эканман, муҳбирлар янгилибди, деб чиқади шу замонда!

Мен биттагина мисол орқали журналистикадаги кемтиклик, масъулиятсизлик, рост ёки ёлгон шов-шувлар ортидан қўвишнинг аянчли оқибатлари нимага олиб келиши мумкинлиги ҳусусида кузатувимни айтдим. Бундай воқеалар ҳар кун содир бўлаётти атрофимизда. Афсуски, аксариятимиз юртимиздаги янгиланган-ўзгаришлар, муаммоларга ҳолисона муносабат билдириш, жамоатчилик ўртасида фикр уйғотишдек энг муҳим жараёндан бир қадаммас, ҳатто беш-олти қадам ортда қолиб кетаётганимизни ҳалиям англаб етолмаётганимиз уйлантиради кишини.

Яна бир оддий кузатувларимдан мисол келтираман: бугун бутун дунё аҳлини, жумладан, мамлакатимиз халқини ҳам жиддий ҳавотир ва ташвишга солиб турган коронавирус пандемияси шароитида ҳамкасбларимиз ўз зиммаларидаги масъулиятли вазифани қай таразда удалашмоқда? Очиғини айтиш керак, хориж матбуоти ҳамда қатор нуфузли ахборот агентликлари, сайтлар жуда фаол ишлашяпти. Албатта, барча фуқаролар амал қилиши шарт бўлган карантин талабларига қатъий риоя этган ҳолда ваколатли идоралар билан ҳамкорликда одамларни бу кўринмас хатарнок фожиадан асраб қолиш мақсадида барчани огоҳ-ликка, ҳушёрликка чорловчи ҳаётий мақолалар бизнинг баъзи ОАВларда ҳам эълон қилиб бориляптики, лекин бундай чиқишларда журналист позициясидан кўра расмий маълумотлар устулик қилаётгани кўпроқ сезилди. Агар ҳудди шундай мазмундаги (ахборот-хабар кўринишдаги) турли тушуниш мумкин) материаллар асосланган таҳлил ва мушоҳадага бой бўлса, одамлар орасида тарқалаётган турли миш-мишларга ўрин қолмасди. Сабаби, баъзан ижтимоий тармоқларда тарқалган хабарлар билан расмий тарқатилган ахборотлар ўртасида фарқ борлиги кузатилади. Бу эса ортиқча, бўлар-бўлмас саволларни ўртага ташлайди.

Матбуот кун — байрамимиз баҳонасида барибир кўнглидан кечаётган яна бошқа айрим мулоҳазаларни ҳам айтмасак бўлмайди. Бир замонлар афсонавий адибимиз Шуккур Холмирозев ташвиш ва ҳавотир ила “Адабиёт ўладими?” деганида айиримдан “бу нима дегани, шундоғам ноўрин савол бўладими?”, дея аюханнос солишлар, она тилининг ёзувчимиз башорат қилмаган бўлса-да, ана шу биттагина даҳшатли савол ҳаммамизнинг, ҳатто миллионлаб ўқувчи-китобхонларнинг ҳам кўзини очиб кетди-ку! Бугун давлат раҳбари ташаббуси билан Ватанимизда китобхонлик маданиятини кучайтириш, адабиётга эътибор қаратиш давлат сиёсати даражасига олиб чиқилди, мутлоасеавлар сийланяпти. Бу катта хайрли ишлардан нишона эмасми?

Дарвоқе, шахсан мен ҳам бугун ҳеч иккиланмасдан раҳматли Шуккур аканинг ана шу жиддий саволини журналистикага нисбатан қўлласам, ҳамкасбларим оғринмасалар керак. Нега, нима учун, дейилса, имкон топиб бир кузатайлик ОАВларни, эгизак мавзулар, она тилининг қадриятларини, савиясизлик, замонавий услублардан ортда қолиш, устоз-шогирд аънасининг унутилаётгани, кадрлар парокандалиги, жанривизлик, муаммоларни ҳаспўшлаш, ижтимоий ҳимоясизлик, ҳуллас, санайверсам, долзарб масалалар кўп экан. Демак, муштни бир жойга қўйиб, бамаслаҳат, кенгашиб ўйлайдиган, ечим излайдиган фурсат келибди.

Журналистиканинг нони қаттиқлигига бежиз ургу берилмайди. Чунки Яратган бизнинг тақдир пешонамизга ҳамisha уйғоқлик, жасур, жасоратли ва журъатли бўлмоқлик каби ноёб ва нозик фазилатларни битган экан, барча дилдошларимизга СЎЗ ва ҚАЛАМга ҳамisha содиқлик, собитлик тилайман!

Норқобил ЖАЛИЛОВ,
“XXI asr” газетаси Бош муҳаррири,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

ЎҚУВЧИСИНИ ИЗЛАЁТГАН МАТБУОТ

Тўғри, хабарлардан тезкор оғоҳ бўлаётганимиз бор гап. Аммо журналистика фақат тезкорлик-у хабардорлик дегани эмас.

Хулосам шуки, агар соҳамизни бир бутун уйғунлиқдаги жамият дейдиган бўлсак, жамиятимизнинг баъзи соҳаларга оид салоҳияти бундан илгирима беш-ўттиз йил олдингисидан деярли фарқ қилмайди.

Нега бундай мутлақ тўхтамга келяпман?

Биз кўп йиллардан буён журналистикада ихтисослашув деган гапни айтиб келамиз. Аммо бунга эришолмадик. Назаримизда, ҳамма гап шунда... Энг муҳими, биз журналистика жанрларини унутдик. Жумладан, унинг таҳлилий жанрларини. Хусусан, бугун бизда иқтисодий таҳлил қарийб йўқ ҳисоби!

Ҳаётини мисол айтاي: муҳаррир сифатида баъзан иқтисодий мавзуда бирон жиддий таҳлилий материал тайёрлаш учун кимга, қайси журналистга мурожаат қилишни билмай қоламиз.

Биласизми, бу ўта жиддий масала! Бу журналистиканинг муҳим вазифаси — жамият дунёқарабини шакллантириши билан боғлиқ. Баъзида ижтимоий тармоқларда урқо-ур бўлаётган мавзуларга берилаётган шарҳлар, ажабтоу муносабатларни қўриб, ахборот хавфсизлиги ҳақида эмас, ахборотнинг хавфли “жиҳат”лари ҳақида ўйлаб қоласан киши. Виртуал оламда тарбияланаётган авлоднинг келажагидан ҳавотир оласан. Шунда ёдга бир донишманднинг ёзмашлари тушади: “...миш-мишларни ҳар ким гапириши мумкин, аммо ҳақиқатни кам одамларгина тушуниб бера олади”.

Аччиқ ҳақиқат шуки, афсуски, ўта долзарб мавзуларни матбуот ҳам, телевидение ва радио ҳам давримиз талаби даражасида таҳлил этиб беролмаяпти...

Сўз эркинлиги ва ҳақиқатни айтиш ҳақида гапирсам, у адолатдан қувват олиши лозим. Аммо бугун ўзини блогерман деб билмишлар баъзи шахслар учунгина чала-ярим сўзини айтаятгани айрим журналистларнинг базиланётгани моҳиятига чуқур кириб беролмаётганида ана шу мезоннинг музолаётганини кўраймиз.

Бугун матбуот қандай нафас олмақда? Бу саволга чуқур нафас олиб, жавоб бераман: қийин! Тўғри, эркинлик бор. Ҳақиқатни очик айтиш мумкин. Аммо кимга айтасиз? Ўқувчи кам бўлса... Айтганингиз қаерга боради? Муассис эса... Менга ва мен раҳбар бўлган жамоага тегишли бўлмаган жиддий муаммо бу! Баъзида “Маърифат”ни варақлаб ўтириб кўнглига оғрик киради. Назаримизда, ҳудди жадид боболаримиз руҳи қирқираётгандек бўлаверади. Ахир бу газета аслида “маърифат” асосий иши бўлган Халқ таълими вазирлиги учун жавахирдай гап-ку! Нега бу нашр ҳар бир ўқувчининг севимли наشري бўлиб кетмаётганига ачинаман. Ёки “Hurriyat”нинг чанқоқ дилларга малҳам берувчи мақолалари учун тасаннолан айта туриб, ададига кўзим тушади-ю... ана ўша гап! Аслида бундай газеталар ўзидан чиқиб қолмайди. Унга қанча дил қўри бағишланган ахир...

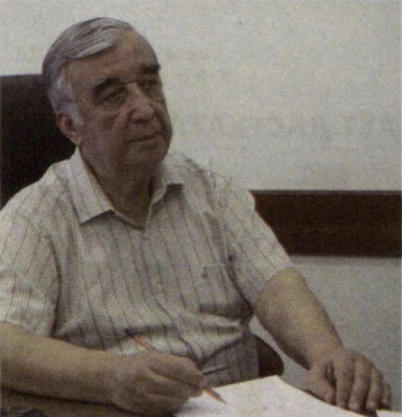
Байрам баҳона бироз оғрикли гаплар халғга келганида ҳам бир ҳикмат бордир, балким. Энг асосийси, журналистикада ўсиб бор, даврий нашрларнинг қиёфаси, мазмун-мундарижасида кескин янгиланишларни кўрмаслик мумкин эмас. Демак, эртанги кун ўқувчиси учун кураш жадал давом этмоқда. Бу — яхши қўрсаткич!

Шундай кунда барча ҳамкасбларимизга касбга садоқатли бўлиш бахтини тилайман. Ўша садоқатда гап кўп — барака, файз, ҳалол нон... Шунисидан қўямасин!

Ҳусан ЭРМАТОВ,
“Ишонч” ва “Ишонч-Доверие”
газеталари Бош муҳаррири.

НУҚТАИ НАЗАР

ҚУДРАТЛИ ВА ТАЪСИРЧАН ВОСИТА

Журналистика бошқа кўп соҳалар каби заҳматли меҳнатни талаб этади. Бу заҳмат бир умр давом этади, адоғи кўринмайди, меъаси кеч пишади, аммо узоқ йиллар муттасил ҳосил беради. Бунинг учун бутун ҳаётини, истисноднинг, орттирган тажрибани қозғо-қалам иштироғи беришнинг зарур. Ўқийдиган, ўрганишдан, қаламни чарқашдан, ўзининг ўзига таҳрир қилишдан, ўзининг нисбатан танқидий муносабатда бўлишдан чармаслигини керак.

Замон ўзгаргани сари матбуот олдида янги-янги вазифалар пайдо бўлаверади. Газетхон аталмиш ҳар янги авлод сандан рост сўзини, воқеа-ҳодисаларнинг рост талқинини, янги дунё, янги жамиятнинг янги қиёфаси, мақсад-муддосига доир шарҳларни кутади. Бирор муаммога кўз юммоқчи ёки уни айланиб ўтмоқчи бўлсанг, “Фалончи нега жим?” дейди. Тўғри айтди. Сенда бошқаларни тақдорламайдиган талқин усули, бадиий ифода маҳорати, ҳаётини реалистик холис назар билан кўрадиган “сўз”, айтишининг зарур бўлган фикрни чалажон қилмай айтишга журъат бўлиши керак. Буларсиз ёзганларингиз наинки газетхонни, ўзининг ҳам ишонтира олмайсан.

Шўролар замонида матбуотнинг ҳар айтган сўзи, ҳар билдирган фикри, ҳаттоки рамзий ишораси ҳам ҳақиқатга менгзаларди. Газетда чикдими, бас, бошқача фикрга ўрин қолмасди.

Бугунги матбуот, не бахти, бундай “қози”ликдан, оқлаш, қоралаш, одамлар тақдирини ҳал этиш функциясидан халос бўлди. Энди у жамоатчиликнинг эркин минбари. Энди унда бошқалар ҳам ўз фикрини билдириши, бахсга киришиши, хатоларининг кўрсатиши, жоиз тақлифларини баён қилиши мумкин.

Матбуотнинг бугунги танқидий сўзи, аввалгидек, одамларнинг тақдирини у ёки бу томонга ҳал қиладиган ҳажо қуроли эмас, энди у сизга, менга — ҳаммамизга ёрдам берадиган кўмакдош. Истиқлол матбуотининг шўролар замони матбуотидан фарқи шунда.

Газета-журналларнинг ҳар бир сони меҳнат жамоасининг, жонкуяр муаллифлар, зийрак ўқувчиларнинг заҳматли меҳнати, фикр-мулоҳазалари, ҳар бир сўз, ҳар бир ибора устида соатлаб изланишлари эвазига тайёрланади. Чинакам журналист ҳеч қачон ўз ишидан қаноат ҳосил қилмайди. Кеча, ўтган кунни ёзгани бугун ўзига ҳам ёқмай қолади. Янада яхши, янада пухта ва таъсирчан ёзишга интилади. Янги фикрлар, янги муаллифлар қидиради, қаерда бир нима “йилт” этса, шунга эътибор беради. Нашрининг аини шу соҳанига қанча муҳим гапни гоҳ таъкидлаш, гоҳ эса номи ҳали ҳеч кимга таниш бўлмаган ёш хаваскор ҳам айтиши мумкин. Баъзан катта олимлар, тажрибали мутахассислар назаридан қочган нарсаларга оддий талаба, олис кишлоқда яшайдиган газетхон эътибор бериши мумкин.

Одамлар манфаатини ҳимоя қилма, адолат ҳукмрон бўлишига ҳисса

қўшаман деб катта майдонга чиққан қанчадан-қанча касбдошларимиз ҳузу-ҳаловатдан воз кечиб, гоҳ тақдирларини хавф остига қўйиб ҳам ижод қилишган. Собқ тузумнинг таққиларига қарамай кучли бюрократияга, чуқур илдириш коррупцияга, қўшиб ёзишга, кўзбўямачиликка қарши кураш бошлаган. Заҳматли меҳнатлари билан эл-юртда обрў-эътибор қозонишган. Давлатимиз раҳбари шу боисдан ҳам журналистлар меҳнатини юксак қадрлаб келмоқдалар.

1914 йилда “Садои Фаргона” газетасининг илк сонидида чоп этилган мақолада “Матбуот бутун дунёдаги маданиятнинг таъсирчан ва таъсирчан воситаси, оламдаги даражалари ва инсоният тараққиётининг чўққиси учун лозим бўлган саъй-ҳаракатлар тўғрисида маслаҳатлашмоқ ва кенгашимоқ учун зарур бир воситадир” деган сўзларни ўқиймиз. Журналистлар зиммасига мана шундай муҳим, қудратли ва таъсирчан воситани яратиш масъулияти юкланадики, бундан биз ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Аҳмаджон МЕЛИБОЕВ,
“Жаҳон адабиёти” журнали Бош муҳаррири.

Уч йил аввал Инновацион ривожланиш вазирлигининг жамоатчилиги ва ОАВ билан алоқалар бўлими бошлиғи вазифасига тайинландим. Бу менинг давлат идорасининг ахборот хизматидаги биринчи тажрибам эди.

Мен шу пайтгача ОАВ ва ахборот хизматлари ўртасидаги "баррикада"нинг бу томонида ишлагандим. Яъни, менга ОАВ бир томон, вазирликлар иккинчи бир тараф бўлиб туюларди-да. Бирор мавзуда мақола тайёрлаш керак бўлса, идораларнинг матбуот котиблари ва мурожаат қиларди, улардан аксари ҳолларда "Ёзма мурожаат қилинг, тегишли тартибда жавоб берилади" деганга ўхшаш ўта расмий жавоб олишимиз табиий ҳол эди. Жавоб бўлганда ҳам кўп куттириларди. Унда ҳам йўллаган саволимизга жавоблар бирор қонун, қарор, фармондан сўзма-сўз кўчирилган матндан иборат бўларди. Ахир бу қарорни ўзимиз ҳам тегишли манбадан кўчириб олишимиз мумкинлигини наҳотки улар билишмаса?

МАҲОРАТ ЭГАЛАРИ БОР БЎЛСИН!

Бизга мутахассис жавоби кераклигини наҳот англашмаса, деган туганмас саволлар билан ҳафсаламиз пир бўлиб ўтираверардик. Бу, албатта, матбуот котибларининг ўқув-сиз, ишқамас эканлигидан эмас, балки умуман олганда ОАВ-нинг ва давлат ташкилотларининг ёпиқлигидан келиб чиққан ҳолат эди. Ахир уч-тўрт йил аввал ҳалқимиз на бирор вазирни, на бирор ҳокимни "танирди". Ҳатто, журналист бўлиб туриб ўзимиз ҳам вазирлар, уларнинг ўринбосарлари, ҳокимлар, агентликлар директорлари билан учрашганимиз амри маҳол эди. Пресс-конференция ва брифинг деган нарсалар ҳориқдагина бўладиган ажойиб тадбирлардек туюларди. Пресс-тур каби замонавий ахборот алмашинув тадбирларини эса юртимизда, асосан, халқаро ташкилотлар ўтказарди...

Бугун Инновацион ривожланиш вазирлигининг ахборот хизмати инноваторлар, ихтирочилар, стартапчилар, тадқиқотчилар, олимларнинг амалга ошираётган ишларини ҳалққа намойиш этишга ҳаракат қилмоқда. Улар ҳоҳ пойтахтда, ҳоҳ хорижда, ҳоҳ вилоятларимизда бўлсин, ҳалқимиз ичидан чиққан ақл машъалларидир. Ахборот хизматидаги фаолиятимиз давомида мен учратган салбий ҳолатлардан бири бу ижтимоий тармоқларда айрим кимсаларнинг утуқларини ишонсизлик, таъбир жоиз бўлса, ичкорулик билан қараш ҳолатларидир.

Шунда, Грузия ва Арманистонда машҳур уста сартарош ёки этикдўзи "қасбининг академиги бу!" деб таништиришлари-ю ўзимизда академикни сўрашса, "эй, қанақа академик, оддий муаллим" деб ерга урилиши ҳақидаги латифа ёдимга тушади. Стэнфорд университети биринчи ўзбек олимаси десак, "у профессор эмас экан", "Ўзбекистонда коронавирга қарши дори препаратлари яратилди", дейилса, "ҳеч қандай йўқ дорини бизни олимлар қаердан ишлаб чиқара қилишибди", "COVID-19 вирусини аниқловчи тест тизими фойдаланишга тайёр" дейилса, "булиши мумкинмас", ўлкани сунъий шамоллатиш аппарати ишлаб чиқарадиган завод қуриляпти деган хабарга яна ишонсизлиги, яна шубҳалар, айрим ҳолларда ҳақоратлаш-у, бемаза гаплар...

Шубҳасиз, бундай бетайин лўқмаларни ҳақиқий профессионал журналистлар айтмайди. Ўзини турфа номда атаб, ижтимоий тармоқларда ҳар хил ҷумал сўзларни кўпайтирувчиларнинг ОАВларга алоқаси йўқ деб ўйлайман.

Ўз сўзи, фикри уйғоқ бўлган барча ҳамкасбларимизга бугунги байрам муборак бўлсин!

Назозат АБДУКУНДУЗОВА,
Инновацион ривожланиш вазирлиги
Матбуот котиби.

ҲАМКАСБ

Кўнгилга яқин, дилкаш ижодкор

Ҳозиргидай эсимда, ўша йиллари ТошДУ (ҳозирги ЎзМУ)нинг "Тошкент университети" газетасида масъул котиб бўлиб ишлардим. Албатта, кам адабди мўъжазгина газетани қизиқарли, ўқишли чиқариш учун ҳам яхши ёзгандиган муаллифлар керак эди.

Талаба укаларимдан бири Сирожиiddин Рауф анча фаол, тиришқоқ эди. Мағзи тўқ шеърлар ёзиш билан бирга, чироили мақолалар ҳам ёзарди. У ўрта мактабда ўқиб юрган давридаёқ шеърлар машқ қилар, "Қашқадарё ҳақиқати" (ҳозирги "Қашқадарё") газетасида мусахҳиҳ бўлиб ишлаган, шунинг баробарида, хабар ва мақолалари ҳам эълон қилиб турилганидан хабардор эдим.

Орадан кўп ўтмай, Сирожиiddин ҳарбий хизматга қақирлиди. Хизмат бурчини Украинада ўтказди. Шу вақт оралиғида тез-тез хат ёзиб турди. Конверт ичида, албатта, янги шеърлари бўларди. Биз ўз газетамизда чиққан шеърларини почта орқали унга жўнатардик.

Сирожиiddин дўстимиз журналистика факультетини имтиёзли диплом билан тугатди.

Факультет раҳбарияти уни ишга олиб қолиш ниятида аспирантурада ўқишни таклиф қилишганди, унамади. Бу пайтда адади бир неча юз минг нусхадан ошиб кетган ёшлар газетасининг фаол ходимига айланиб, ижодий жамоанинг, ўқувчиларнинг назарига тушиб улгурганди. Газета таҳририятида салкам олти йил муҳбир, шарҳловчи ва бўлим мудир вазифаларида самарали фаолият кўрсатди. Шундан сўнг "Тафаккур" журналида икки йил тафаккурини яна бир бор қархлаб, устози Эркин Аъзамнинг синовидадан ўтгач, Адлия вазирлиги муассислигидаги "Ҳаёт ва қонун" ҳуқуқий журнали — "Инсон ва қонун" газетаси бирлашган таҳририяти бош муҳаррири ўринбосари сифатида фаолиятини бошлади. Янги ишга киришганидан бирга ишлаймиз, деб каминани ҳам таклиф қилди. Ўша пайтда таҳририят бош муҳаррири Файзулла Қилчев (Оллоҳ раҳмат қилсин) билан келишиб, "Инсон ҳуқуқлари" бўлими мудирлигини ишониб топширишди. Ҳамқору ҳамдаст бўлиб яхши ишладик.

Орадан бироз вақт ўтиб, у журналист-ҳуқуқшунос (иккинчи мутахассислик йўналиши бўйича ҳозирги ТДЮУда ҳам тахсил олган) сифатида бирлашган таҳририятни бошқарди. Шу йилларда газета ва журналнинг мухлислари сони кўпайиб, адади ҳам сезиларли ошди. Ақил ва иноқ жамоада ишлаганимдан ҳозиргача фахр ва гурур ҳиссини туяман. Шу газета ва журнал саҳифаларида чоп этилган суд-ҳуқуқ масалаларига оид очерк ва мақолаларимни тўлаб "Бировга ҳоҳ қазисанг..." деб номланган китобимни чиқардим.

Унинг нашр этилишига таҳририят ижодий муҳитининг таъсири катта бўлган, деб бемалол айта олам. Бирга ишлаган давримизда вазирликдаги айрим юристлар Сирожиiddин Рауф билан ҳуқуқий масалаларда ўзаро маслаҳат-суҳбатлар қилишганига кўп бор гувоҳ бўлганман. Унинг заҳматли меҳнатлари ҳисобга олиниб, 2000 йилда давлат мукофотига лойиқ топилди ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони билан "Шуҳрат" медалига сазовор бўлди.

Орадан кўп ўтмай, уни давлатимизнинг юқори идораларига ишга таклиф қилишди. У ерда ҳам самарали фаолият юритиб, кейинчалик Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидаги марказ раҳбари, "Мулкдор", "Биржа" газеталарида бош муҳаррир бўлиб ишлади. Ундан кейин "Жамият" газетаси ташкил этилди, матбуотимиз тарихида биринчилардан бўлиб ўзбек ўқувчиларини фуқаролик жамияти институтлари ҳақидаги долзарб, қизиқарли материаллар билан таништириб борди. Таҳририят қошида "Маҳорат мактаби" фаолиятини йўлга қўйиб, фуқаролик жамияти тизимини ёритишда ёш ижодкорлар малака ҳосил қилиши учун жонбозлик кўрсатди, уларнинг нисбатан янги соҳага ихтисослашувиға кўмак берди. Ўша йиллари қизим Паризод "Жамият" газетаси қошидаги маҳорат мактабиди амалиёт ўтагани боис, таҳририят фаолияти ҳақидаги таассуротларини тўлиб-тошиб айтиб берарди.

Айни пайтда Сирожиiddин Рауф адабиётимизнинг отахон журналларидан "Шарқ юлдузи" ва "Звезда востока" журналларини бошқармоқда. Ҳозирда уларнинг даврилиги ошиб, мавзулари салмоқ касб этиб, бадиий савияси ҳам анча кўтарилди. Журналларнинг эски шон-шуврати тикланиб, саҳифаларида энг сара асарлар чоп этилаётгани учун юртимиз ва қардош халқлар ижодкорларига ҳам ўзига хос мезон вазифасини ўтамоқда.

Ўтган йиллар мобайнида Сирожиiddин Рауф ўнга яқин китоб ва тўпламлар эъ-

лон қилиб, адабиёт муҳибларининг кўнгилдан мустаҳкам жой олди. "Йиғлаётган ой" ilk тўпламидаги аксарият шеърлари талабалик даври маҳсули, ижод намуналари десам хато бўлмайди. Чунки кўпи менга ёд бўлиб қолган. Йил ўтган сари унинг ижодида оҳорли ташбеҳлар, фалсафий қарашлар, фавқулодда ечим ва бадиий топилдиқлар кучайиб борди. Ҳатто болаларга бағишланган шеърларида ҳам салмоқли фикр, мулоҳазага дуч келасиз. Бир сўз билан айтганда, жуда сермахсул шоир!

— Ўзини ҳам, ёзганларини ҳам қадрлайдиган шоир иним Сирожиiddин Рауфнинг ижодини анчадан буён кузатиб келаман, — дейди Ўзбекистон халқ ёзувчиси Эркин Аъзам унинг "Сиз менга керакисиз" номли китобига ёзган сўзбошида. — Шоир шеърнинг тилини, сўзининг жарангини топанга ўхшайди. Энди шу йўлдан тоймас ижодкор сифатида ҳам, инсон сифатида ҳам аллақачон суяғи қотиб улгурган.

Шоирнинг ашаддий мухлиси сифатида ҳар бир чиқишини кузатиб бораман, баъзан ўзим ёзганларимни ҳам кўрсатиб оламан ва шу баҳонада дийдорлашиб, ўтмиш хотираларни эслаб оламиз. Гурунлар асносида ижодимга баҳо беради. "Шеърларингиз ёмон эмас, ўзингизга ўхшаб жуда содда. Изланинг, тинимсиз ўйланг, меҳнат қилинг, дунёда энг бой тиллардан бирида ижод қилаёсиз, унинг бутун кўрки, тароватини кўрсатишга ҳаракат қилинг", деган самимий сўзлари сира малол келмайди. "Шеърда санъат бўлса, ўқувчининг қизиқиши кучайиб бораверади. Акс ҳолда, содда шеърларни ўқиб ўрганган ўқувчининг диди заифлашади, фикрлардан қайтади. Болаларга бағишлаб ёзганларингиз менга кўпроқ ёқади. Шу жанрда ижод қилганингиз маъқулроқ. Буни ҳаммаям эпллолмайди", дея маслаҳат берган пайтлари ҳам бўлган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясига бағишланган "Қомусимиз" деб номланган шеърини шоир Салим Ашурга кўрсатиб, "Халқ сўзи" газетасига берганимни ва у эълон қилинганини айтганимда, Сирожиiddин астойдил муборакбод этди. "Бу нашрда чиқишингиз бир омад бўлса, Салим Ашурга маъқуллата олганингиз яна бир муваффақиятдир", деди чин дилдан хурсанд бўлиб. Дўстларнинг ютуғидан ҳам баҳра опа билиши нобб фазилатидан далолатдир.

Сирожиiddин Рауф турли жанрда, хусусан, ҳуқуқий мавзудаги мақолаларини ҳам

қойиллатиб ёзди. Ёзганларини кузатиб бораман, ҳаммаси бир-бирдан ўқишли. Хизмат сафари билан Россия Федерациясининг Новосибирск шаҳрида, Қирғизистон Республикаларида бўлиб қайтгач, таассуротларини қоғозга тушириб, қатор мақолалар эълон қилганидан ижод аҳлининг хабари бор. У кейинги пайтларда ижтимоий тармоқларда ҳам долзарб мавзуларда ўзига хос чиқишлар қилаёптики, ўторак, талабчан ва жасоратли шундай дўстимиз борлигидан гурулланаман.

Сирожиiddин Рауф ўта меҳнаткаш инсон. Бекор ўтирганини умуман билмайман. Бир кун кимдир унинг бироз тоби қочиб, касалхонада даволанаётганини айтиб қолди. Дарров хабар олгани ошқидим. Каравоти устида бир дунё ёзувчи-зув, таҳрир қилинган қоғозларга кўзим тушиб қойган бўлувдим, "Эй, ака эрмақда, бекор ётгандан кўра", деб кўя қолди кулимсираб.

Ўтган йили Фавқулодда вазиятлар вазирлиги раҳбарларидан бири мени қабулга қақириб: "Ижодкорларнинг ҳаммасини яхши танийсиз, жума кўни бўлиб ўтадиган маънавият ва маърифат тадбирига элга танилган, ҳарбий хизматчиларимиз ва ходимларимизни зериктириб қўймайдиган шоир ёки ёзувчилардан бирини тавсия қилсангиз", деб қолди. Аввалроқ нотиклиги билан алоҳида ажралиб турадиган устоз журналист ва адиб Аҳмаджон Мелибоев билан жуда кўтаринки руҳда, чироили учрашув бўлиб ўтган эди. Шу боис бироз ўйланиб, Сирожиiddин Рауф номзодини айтдим. Таклиф қилдик. Ажойиб учрашув бўлди, шоир дўстимиз шеърларидан ўқиди, саволларга батафсил жавоб берди. Орадан олти-етти ой ўтар-ўтмас, раҳбарият унинг телефон рақамини олиб қолган бўлса керак, Сирожиiddин Рауфни яна, менинг аралашувимсиз таклиф қилишди. Эшитиб хурсанд бўлдим.

Сирожиiddин Рауф билан фахрланаман. Ажойиб ҳамкасб, кўнгилга яқин, дилкаш инсон.

Азамат СУЙОНОВ,
Ўзбекистон Журналистлари
ижодий уюшмаси аъзоси.

Ўзбекистон ижодкорларини қўллаб-қувватлаш "Илҳом" жамоат фонди

Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кўни билан юртимизнинг ўз ишига содиқ, ўтқир қаламли, руҳияти баланд барча журналистларини, матбаа соҳаси фидойиларини самимий қутлайди.

Азиз ижодкорлар! Янги Ўзбекистон ислохотларини кенг тарғиб қилишда қаламингиз, айтар сўзингиз бунданда сермахсул, баланд бўлсин!

Ватан равнақи, юртимиз фаровонлиги йўлида хизмат қилишдек шарафли касбингизда сизларга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, омад ва илҳом завқини тилаймиз.

**Ҳалол меҳнатингиз
эл ардоғида
юксалаверсин!**

**27 ИЮНЬ –
МАТБУОТ ВА
ОММАВИЙ
АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ
ХОДИМЛАРИ
КУНИ**

ДАРВОҚЕ

Юртимиз аҳолисининг асосий қисмини ёшлар ташкил қилади. Миллионлаб ёшларнинг марказий нашри бўлган “Ёшлар овози” газетаси бир пайтлар “Ёш ленинчи” номи билан қарийб 1 000 000 га яқин нусхада чоп этилган. Ушбу нашр мустақиллик йилларида “Туркистон” деб номланди, шунда ҳам 20 000 дан кам ададда чоп этилмаган. Кейинчалик газетани яна ўзгартирилиб, “Ёшлар овози” га айланган.

Шубҳасиз, ушбу нашр ўзига хос тарихи, катта тажриба йўли ва чинакам муштарийларига эгадир. Аммо... жорий йилга келиб “Ёшлар овози” ва “Молодежь Узбекистана” газеталари чоп этилмай турибди.

Хўш, нима учун? Ўзбекистон ёшларининг минбари ҳисобланган ушбу нашрларнинг эртанги келажаги, тақдир хусусида биз Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кўни олдидан ана шу нашрларнинг бош муҳаррири Фахриддин Каримов билан суҳбатлашдик.

— Юртимиз ёшларининг минбари бўлган “Ёшлар овози” ва “Молодежь Узбекистана” газеталари муассисимиз кўрсатмасига кўра вақтинча чоп этилмаётганидан зиёлилар жамоаси, кўп минг сонли ёшларимиз астойдил безовта бўлаётгани тўғриси. Айни пайтда давлат раҳбариятининг топшириғи билан ёшлар нашрлари, ёшлар теле ва радиоканаллари ва ёшлар нашриети негизда “Ёшлар медиа холдинги”ни ташкил этиш чоралари кўриляпти. Бу жараён пандемия шароити туфайли биров чўзилди. Яқин кунларда насб этса, “Ёшлар овози” ва “Молодежь Узбекистана” газеталари, “Ёш куч” ва “Дугоналар” каби навқирон авлоднинг севимли нашрлари янги форматда, замонавий дизайн ва рангли-безакли шаклда муштарийлар қўлига етиб боради.

Ўзига хос тарихга эга бўлган бу нашрларни ҳам қоғоз вариантда, ҳам электрон

“ЁШЛАР ОВОЗИ” ва “МОЛОДЕЖЬ УЗБЕКИСТАНА” газеталари нега чоп этилмаяпти?

кўринишда бугунги талаблар даражасида чоп этиш бўйича ташкилий ишлар ҳам авж-ида.

— Журналистлик касбининг сиз илган муҳим хусусиятлари нимада кўринади?

— Оммавий ахборот воситаларида, дейлик радиога нима тақдим этилса, шуни тинглайсиз. Телевидениеда ҳам муайян кўрсатувни томоша қиласиз. Бироқ, муштарий ўзи истаган вақтда хоҳлаган нарсани танлаб ўқиши мумкин бўлган восита — бу фақат босма нашрлар ҳисобланади.

Ҳозирги шароитда ижтимоий талабга кўра оммавий ахборот воситалари фақат “ахборот узатиш” тамойилидан воз кечиб, секин-аста “ахборот алмашиш” принциpigа ўтиб борапти. Бу борада интернетнинг имкониятлари кенг, албатта. Аммо ҳозир интернет имкониятлари ҳақида узоқ тўхталмоқчи эмасман, бироқ бугун журналистларнинг интернетдан оддий фуқаролар каби истеъмолчи сифатида фойдаланаётгани ачинарлидир. Айнан шу жиҳат журна-

листанинг, оммавий ахборот воситаларининг интернет соясида қолиб кетишига йўл қўйиш катта хато бўлади. Негаки, ҳар қандай электрон матбуот даврий нашрларнинг ўрнини босолмайди.

— Барибир, бугун босма нашрлар келажаги хусусида турли қарашлар мавжуд. Сизнингча газета-журналларнинг эртаси қандай кечади?

— Босма нашрларнинг эртаси ҳақида турли қарашлар бўлиши табиий, албатта. Чунки уларга муносабатнинг ўзи турлича. Бироқ газета-журналларнинг келажаги қандай бўлиши фақат журналистнинг имкони ёки ихтиёридаги нарсаси эмас, назаримда. Айтилган, бирон юкни бир жойдан иккинчи манзилга олиб бориш учун дастлаб аравалардан фойдаланилган. Кейинчалик катта ҳажмдаги юкларни исталган масофага тез етказиб берадиган машиналар пайдо бўлди. Бир қарашда энди араваларга эҳтиёж қолмагандек эди. Бироқ ундай бўлиб чиқмади. Инсониятнинг илк ихтиролари сифатида қайд этилган аравалар ҳам ҳануз истеъмолда. Чунки, улар йўл танламайди, ортиқча сарф-харажат талаб қилмайди, алоҳида тайёргарлик кўриш ҳам шарт эмас.

Худди шунинг сингари интернет тақдир этган имкониятлар қўшоғида қо-

лаётган айрим дунёбахбарлар босма нашрларга зарурат қолганини башорат қилишга ошиқшмоқда.

Шуниси маълумки, янгилик, ахборот, маълумот, қиссий ёндашув ва таҳлилга асосланган босма нашрларга доим эҳтиёж бўлади, албатта. Давлат сиёсатини тўғри ва ишончли ўзанидан оғишмаслигини таъминлаш нуктаи назаридан ҳам, жамиятда соғлом ижтимоий муносабатлар барқарорлигини таъминлаш нуктаи назаридан ҳам бу жуда зарур.

Бугун оммалашган ижтимоий тармоқлар бир лаҳзада мислсиз ғалаёнларни, оқибатини олдидан кўриб бўлмайдиган низоларни келтириб чиқариши мумкин. Бироқ уларга ҳеч қачон барҳам бера олмайдим. Масалан, биз ижтимоий тармоқ орқали қандайдир оғат — тошқин ёки бўронни, бошқа хавф-хатарни, яқинлашиб келаётганидан тезкор хабар топишимиз мумкин. Лекин бу биз омон қолдик, дегани эмас. Босма нашрларнинг мунтазам мутлоаси эса кишига нафақат ахборот, балки юксак билим, мушоҳада қилиш имкониятини ҳам беради. Газета ўқийдиган одам қандайдир хабардан, боришги, фавқулодда ҳолатдан тезкор оғоҳ бўлмаслиги мумкин, аммо керак бўлса, у ҳар қандай фавқулодда вазиятларда ҳам қандай омон қолишни билади. Хабардор бўла туриб талафот кўрган, билимли бўлиб омон қолган афзал, ҳарҳолда.

— Бугун касб байрамимиз, жойларда ўтган йиллардагидек кенг нишонланмаётган бўлса, бунга шубҳасиз, ҳозирги вазият — коронавирус пандемияси сабаб. Шу кунларда сизнинг кўнглингиздан нималар кечаяпти?

— Бир йилда бир марта бўлса ҳам, асосий эътиборда бўламиз. Бу ҳам катта гап. Аввало, барча ҳамкасбларимни муборакбод этаман. Юртимиз, элимиз тезроқ бу вирус балосидан қутулиб, эркин ҳаёт кўчогига қайтишга тилақдошман. Байрамларимизни яна хушчақчақ давраларда, кўнгли хотиржамлигимизга нишонлаш барчамизга насиб этсин.

“Hurriyat” муҳбири
Юсуф ЖҲҲАЕВ ёзиб олди.

ТИЛАК

ТАҚВИМДАГИ ВА ЁНИМИЗДАГИ БАЙРАМЛАР

Ёнимизда, қалбимизда, юртимизда байрамларнинг борлиги қандай яхши. Биз байрамлар сабаб тақвимлардаги ва ҳаётимиздаги ярқираган саналарни яхши кўрамиз. Уша биз қадрлаган саналардан бири — 27 июнь Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кўни саналади.

Қаламнинг учидан тўкилган майда-майда сўзлардан тартибланган мақола-ю репортажлар ортидан рўзгор тебратиш ҳаммага эмас. Зеро, бунинг орқасида жасур сўз, ҳамма вақт ўзимиз билан бирга юрган виждонимиз ҳамда умидвор ишончларимиз туради. Бугун шу касб эгалари байрамидан ўзим ҳам хурсанд бўлар эканман,

ҳаётнинг энг оппоқ томонини, турмушнинг парда ортидаги осийишталикларини кўришни истайман.

Бугунги кунда Ўзбекистондаги сўз эркинлиги, ахборот алмашуви, жамиятнинг атрофдаги воқеа-ҳодисаларга ўз фикри ва қарашини билан ақсариёт соҳалар, хусусан, оммавий ахборот воситалари фаолиятида ҳам эътирофга лойиқ қатор янгиликлар жорий этилганини олсак, биргина “Оммавий ахборот воситалари мустақиллигини таъминлаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотлари ахборот хизматлари фаолиятини ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори айтилиши катта бурилиш ясади, десак тўғри бўлади.

Мазкур ҳужжат билан нафақат журналистика, балки давлат ва ҳужалик бошқаруви органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ОАВ билан ҳамкорлик ва аҳолини хабардор қилиш соҳасидаги фаолияти янги, янада самаралироқ поғонага чиқди. Давлат органлари ва ташкилотлари ахборот хизматлари, матбуот марказлари, жамоатчилик билан алоқалар бўйича хизматларининг асосий вазифалари аниқ белгилаб олинди. Мазкур соҳа раҳбарларининг мақоми ва нуфузи оширилди. Айтиш жоизки, иш тартиби ўзгариши меҳнатдан қониқарли ҳиссини пайдо қилди.

Бундан ташқари, ахборот сиёсати соҳасидаги вазифаларни амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги билан амалий ҳамкорлик йўлга қўйилди. Натижада журналистлар билан изчил ҳамкорлик, тезкор маълумотлар тарқатиш, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини муҳокама қилишда кенг аҳоли қатламларининг иштирокини таъминлаш борасидаги ишлар тўлиқ йўлга қўйилиб, ўзининг ижобий самарасини бермоқда. Шу орқали медиа маконда ноҳилис ва нотўғри маълумотлар тарқалиши ҳолатлари ўз вақтида бартараф этилди.

Имкониятдан фойдаланиб, давлат, жамият ҳамда замоннинг ўзи олдимизга қўётган ўта муҳим ва масъулиятли вазифаларни амалга оширишда барча оммавий ахборот воситалари вакиллари, ахборот сиёсати соҳасида иш юритаётган ҳамкасбларимизга сиҳат-саломатлик, куч-ғайрат ҳамда улкан зафарлар тилайман.

Ҳаёт ШАМСИДИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси
Матбуот котиби.

КУТЛОВ

Қизилтепа тумани ҳокимлиги нашри — “Қизилтепа тонги” газетаси жамоаси

Барча ҳамкасбларимизни 27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кўни билан сидқидилдан муборакбод этади!

Ҳақ йўлида чархланган қаламингиз бунданда ўткир бўлсин. Эл-юрт ободлиги, аҳоли фаровонлигини таъминлашда адолат туғини, миллат манфаатини устун тутганингиз ва ушбу заҳматли жабҳада қилаётган саъй-ҳаракатларингиз, албатта, беиз кетмайди.

Азиз ҳамкасблар!

Барчангизга касб байрамимиз яна бир бор қутлуғ бўлсин!

Оилангизга тинчлик-хотиржамлик, дастурхонингизга тўқинлик, барча-барчага сиҳат-саломатлик тилаймиз!

Qiziltepa tungi

ijtimoiy-iqtisodiy-siyosiy-badiiy haftanomasi
1935-yildan chiqarilgan
№ 19 (6411)
2020-yil, 12-iyun

ХУКУМАТ ҚАРОРИ ҚАНДАЙ
БАЖАРИЛМОҚДА?
МОРҚА, ТОМОРҚАЧИ
ВА ТАЪМИНОТЧИ
БИРИНЧИ МАҚОЛА

Қизилтепалик “олтин дон” иқдорлари ўрими-йилмига яхши тайёргарлик кўрдилар. Утқиздан ортиқ техника ўримига бошқарувчиси билан иштирок этадиган ҳар бир комбайн Яқинда вилоят ҳокими К. Турсунов, туманимиз ҳокими муҳим вазифаларини ўтқизилган семинарда мавсумда комбайн бошқарувчилари билан, отрядлар жамоалари хизмати ходимларининг ички ишлари тўғрисида ўқитилди. Улар

9 июнь кўни Инновационный центр “Сколково” вазирлиги қўмағида “Science and Technology Park” томонидан ишлаб чиқарилган 19 300 та “Рутан” дори воситаси Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига бепараз тақдим этилди. У SARS CoV-2 типидagi гриппи вирусига таъсирини 78,3 фоизга сусайтириш хусусиятини намойиш қилган. 11 минг ўрам ушбу дори восита коронавирустга қарши гуманитар таъсирини ўзига ҳам юборган. “Ушбу доридан олинадилар”

Қадимдан ота-боболаримиз то-морқани хонадон хазинаси, фаровон турмушнинг

МАСЪУЛИЯТЛИ МАВСУМ БОШЛАДИ

ИККИ АСРГА СИГМАГАН ГАПЛАР

Тақиқ йўқ, тахдид йўқ, цензура йўқ, МАТБУОТ ЭСА...

Матбуот кўзуга қиёсланади. Ҳа, у ҳаётни ёритадиган давр кўзусидир. Бугун тарихга айланиб, саҳифалари сарғайиб кетса-да, бағрида юз йиллик даврни, ижтимоий ҳаётда юз берган ўзгаришу талотўпларни сокин сақлаб келаётган газета-журналларни қўриб кўз қувнайди. Зеро, матбуот илдизи бир неча юз йилликларга бориб тақалади. Балки шунинг учундир, у интернет каби шошиб-ҳалқириб, маълумот чиқариб, яна ўчириб, ҳаллосламайди. Саҳифаларида турмуш, ишлаб чиқариш ва маданий қурилиш... қўйингки, бутун бир жамиятда юз берган воқеа-ҳодисаларни оғир-босиқлик билан акс эттириб, вужудингизга титроқ солади. Интернет тезкор, қулай, қолаверса, ҳамёнбоп бўлиши мумкин, лекин ишончи айта оламаники, газета варақлаганда димоғингизга ўрилган ҳид берган завоқни интернетдан топа олмайсиз. Ахир ҳар қандай матбуот нашрини ҳаётдан, давр тўлғоқларидан айри ҳолда қўриб чиқиш мумкин эмас. Унда ҳаёт мужассам!

Матбуот соҳасида бўлган ўзгаришлар, соҳанинг ютуқ ва камчиликлари, жоиз бўлса, йўқо-тишлари ҳақида вақтида жуда катта нуфузга эга бўлган, миллионга яқин нусхада чоп этилган “Ўзбекистон адабиёти ва санъати” газетасида, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги (ЎЗА)да ва қатор йиллар ҳукумат идораларида турли масъул вазифаларда самарали меҳнат қилиб, бугунги кунда мамлакатимизнинг нуфузли нашрларидан бири — “Гулистон” журналининг бош муҳаррири сифатида фаолият юритаётган таниқли адиб, устоз журналист Маматқул ҲАЗРАТҚУЛОВ билан суҳбатлашдик.

— Маматқул ака, аввало, касб байрамингиз билан сизни, “Гулистон” журнали жамоасини табриклаймиз. Бу байрам соҳа вакиллари ҳаётида қай даражада устувор, деб ўйлайсиз?

— Бу кун, албатта, ҳаммаимизиям қувонтиради. 27 июнь санаси 1993 йилдан буён ҳар йили Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кўни сифатида нишонланади. Давлатимиз раҳбарининг табириги бўлади. эъзоли сўз ва тилаклар айтилади. Бу шубҳасиз, юртимизда журналистикага қаратилаётган эътиборнинг бир қўрилиши бўлиб, елкамизга янада катта масъулият юклайди. Бу йил “Йилнинг энг фаол журналисти” республика танлови ғолиблари сафида журналисти бўлим муҳаррири Манзура Шамсиеваннинг ҳам борлиги жамоамизни янада қувонтирди. Танлов ҳайъатининг бундай катта эътирофидан миннатдор бўлдик.

— Матбуот соҳасида узоқ йиллардан буён ишлаб, устоз даражасига эришган инсонлардансиз. Тан олиш керак, ўтган асрдаги матбуот билан бугунги матбуотнинг ўрни, мавқеида ҳар жиҳатдан ер билан осмонча фарқ бор. Бунга сабаб даврни ёки...

— Жавоб саволинингизда турибди: у давр билан бу даврнинг орасида ер билан осмонча фарқ бор. Ҳа, ҳаммаси даврга боғлиқ. Масалан, мустақилликдан олдинги йиллар билан бизнинг асримизни, у пайтдаги одамлар билан замонамиз кишиларини бир-бирига қиёслаб бўлмайди. Бугун ОАВда ўтган асрда газета-журналлар адади миллионга яқин ёки ундан ҳам ортиқ бўлганини кўп ўқиб-эшитамиз. Унутманг, сиз айтаятган пайтда нари борса 400 та нашр бўлган (балки ундан ҳам камдир). Бугун мамлакатимизда, адашмасам, бир ярим мингдан зиёд газета-журнал чоп этилади. Бундан ташқари, у даврда ягона ахборот манбаи матбуот ва радио-телевидение бўлган. Бизда интернет ёки ижтимоий тармоқлар бўлмаган. Бу ҳолатда босма нашрларга эҳтиёж катта бўлган-да.

— Айни пайтда журналист(ика)нинг оёғига тушов бўлаётган омиллар нимада?

— Бугун журналист учун ҳеч қандай гов йўқ, деб ўйлайман. Унинг оёғига тушов бўладиган катта муаммони кўрмаяпман. Фир эркинлиги дейсизми, ҳақ гапни гапириш, маълумот олиш ёки эълон қилиш... ҳаммаси очик ва эркин. Баъзида ўйлаб қолам. Журналистлар учун қанчалаб танловлар, рағбат ва мукофотлар жорий этилган. Биз шунга муносиб жавоб бера олаямизми, ҳалқнинг дардини ёза олаямизми? Халқнинг дардини ёзиш керак, фақат асосли бўлса. Кимдир бирова хусумати бўлса, “бу одамнинг дарди бор экан”, деб ёзиб кетавермаслик лозим. Йўқса, журналистнинг обрўси, тахририят макёби тушиб кетиши мумкин.

— Боя ўзингиз айтган гап: вақтида миллионга яқин нусхада чоп этилган нашрда масъул котиб бўлиб ишлагансиз. Айтингчи, мисол учун, ўша нашр шу кеча-кундузда сизга топширилса, унинг ададини ҳеч қурса эллик мингга чиқара оларимизми?

— Ке-чирасизу, нега фалон рўзнома ўтган асрда миллион нусхада чиқиб, бугун адади жуда кам, деган қарашни мен мутлақо тушунаймаман. Яъни, аввал юз минг ададда чиққан газета бугун ҳам ўшанча чиқиши шарт эмас. У даврни қайтариб ҳам бўлмайди, у пайтга ҳавас ҳам қилмаслик керак. Аксинча, бугунги ва келажакки ўйласак, ўзимиздан нимадир қолдиришни ўйласак, мақсадда мувофиқ бўларди. У қанча нусхада чиқиши асосий масала эмас. Ҳамма гап муайян нашрни одамларга етиб бориши ёки бормаслигида, уни ўқилиш ёки ўқилмаслигида. Айни шу жиҳатларни ҳисобга олишимиз лозим. Мингглаб нусхада чиққан газетани одамлар мажбурият ёки зерикканидан ўқигани яхшими ёки кам адалди газетани одамлар талаб қилиб, қўлма-қўл ўқиганими?

— Китоблар-чи, китобларнинг адади оширилса, балки уларнинг нарх-навоси арзонлашган бўлармиди?

— Йўқ, менимча, бу билан ҳеч нимага эришиб бўлмайди. Бошқа йўлини топиш керак. Масалан, илгари китоблар 100-120 минг ёки ундан ҳам зиёд ададда чоп этиларди. Бугун бўлса, икки-уч минг нусхаси биз катта адад, дея баҳолаямиз. Айтайлик, озарбўйларнинг Анор деган машҳур ёзувчиси бор. Унинг номи бутун дунёда машҳур. Асарлари ўтган асрда бир неча миллион нусхада чоп этилган. Яқинда у менга Москвада нашрдан чиққан

икки жилдлик янги китобини совға қилди. Хоҳ ишонинг, хоҳи йўқ, китобнинг адади аттиги беш юз нусха.

— Интернет замони келди, босма нашрлар керакми, деган гаплар тез-тез қулоққа чалина-япти. Бу гапга муносабатингиз қандай?

— Ҳа, бугун босма нашрларнинг кўни битди, деб жар солаётганлар бор. Мен бу фикрга умуман қўшилмайман. Чунки матбуот — тарих. Айтайлик, бундан 50-60 йил олдин чиққан газета ва журналларни ё бўлмаса, ўзбек матбуотига тамал тоши, дебона бўлган жадидларимизнинг “Ойина” журнали, “Тараққий” рўзномаларини бир варақлаб кўринг, ўша даврни ҳис қилмайсизми? Нафақат даврни, балки ўша пайтдаги одамларнинг тафаккури, фикрлаши, дунёқараш, яшаш тарзи билан ҳам айнан матбуот орқали танишишингиз мумкин. Бугун биз қилаётган меҳнатлар ҳам тарихга муҳлангити. Қачондир келажак авлод бизни ҳам газета ва журналлар орқали эслайди. Шу боис, босма нашрлар ҳеч қачон ўлмайди. Интернет сайтлари ёки ижтимоий тармоқлар керак, албатта. Бу замон талаби. Фақат босма нашрлар билан интернет бир-бирига ҳалал бермаслиги лозим. Халал бермайди ҳам. Масалан, замонавий кийимлар чиқди, деб чополдан воз кечган ёки фақат “Fast Food” билан оқватланиб, паловдан юз ўйрган одамни топа олмасизми? Ҳаётимизда ҳар бирининг ўзига яраша ўрни бор. Асрлар давомида қон-қонимизга сингиб кетган миллийлигимиздан, анъаналаримиздан ҳар қанча замонавий бўлмайлик, воз кеча олмаймиз, воз ке-маслигимиз шарт.

— Ўз вақтида “Гулистон” журналида эълон қилинган адабий-танқидий мақолалар ҳалигача тилга олинади. Чунки у адабиётга, жамиятга баралла муносабат билдирадиган йирик нашрлардан бўлган. Бугун, афсуски, кўнглингизга олмаву, шуңчалик дея олмаймиз. Айни пайтда жамиятимизда “Гулистон”нинг ўрни қай даражада?

— Журналга бош муҳаррир бўлиб келганимда, биринчи навбатда ўша машҳур бўлган пайтлардаги сонларини олиб, бир сидра варақладим. Ва ўзим учун тегишли хулосалар чиқардим. Охириги бир йилда чиққан сонлари билан танишинг-чи, ўзгариш бормикан. Бу гапим билан “қойиллатиб қўйдик”, демоқчимасман, аксинча, ҳаракат қилаётганимизни айтмоқчиман, холос. Вияотлардан кўнгирик қилишда, мақолаларга фикр билдиришда. Кимдир ўз ижодидан жўнатади. Мана шунинг ўзи бекорга ишламаётганимиздан, “Гулистон” кимларнингдир ҳаётида ҳалиям ўз ўрнига эгалигидан далолат. Биз учун муҳими шу. Албатта, бугун бозор иқтисодиёти даврида матбуот бозорига ўрин топиш осон эмас. Кичкинагина жамоамиз шу йўлда астойдил ҳаракат қияпти, билмадим, удалаямизми ёки йўқ, бу ёғи муштарийларга ҳавола.

— Фаолиятингиз давомида катта ёзувчилар, соҳа даргалари билан ишлашга мурасар бўлгансиз. Бугун негандир ана шундай устоз-шоғирдлик ришталари узилиб қолганга ўхшайди. Бунга сабаб нима деб ўйлайсиз?

— Биласизми, мен ўзимни жуда бахтли ва омади бор инсонлардан ҳисоблайман. Негаки, Асқад Мухтор, Одил Ёқубов ва адабиётимизнинг бошқа йирик вакиллари билан бирга ишлаганман. Саволингизга келсак, устоз-шоғирдлик анъанаси йўқолган, деяпсиз. Айтинг-чи, устоз шоғирдни қидирадими ёки шоғирд устозинми? Ким кимни топиши керак? Масаланинг ечими айнан шу ерда. Ғафур Ғуллом, Ойбек, Шароф Рашидов, Миртемир домла, Абдулла Қаҳҳор, Зулфия, Асқад Мухтор ва бошқа устозлар қўллаб ёш ижодкорларнинг бошини силаган. Лекин барибир, ёшлар устознинг ёнига ўзи бориши керак. Агар устоз ёрдам беришдан бош тортса, бу — бошқа гап. Ке-чирасизу, ёшларнинг ўзи устозни изламаганидан кейин, неча йиллик тарихга эга, илдизи мустаҳкам бутун бошли устоз-шоғирд анъанаси барҳам топиши ҳеч гап эмас.

— Ўзингиз-чи, ёшлар билан қандай ишлайсиз?

— Узоқ йиллар газетада, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигида турли лавозимларда ишладим, ишляпман. Ёнимга ёшлар қўлида журналист деган дипломини, турли нашрларда чиққан мақолаларини, ҳатто китобини қўтариб келади. Афсуски, кўпчилиги, гапни салом-алиқдан олдин маош қанчалигини сўрашдан бошлайди. Уларнинг китоб, газета-журналларига эътибор бермайман-да, қўлига

ручка ва оқ қоғоз бериб, ўз таржимаи ҳолини ёзиб беришини сўрайман. Афсуски, айримлари ҳатто таржимаи ҳолини ҳам тўғри ёза олмайди.

— Келинг, шу ўринда ўзингиз илк бора матбуотга кириб келган пайтларни ҳам бирровга эслаб ўтсак. Бу жараён сизда қандай кечган?

— Мен матбуотдаги илк фаолиятимни қурьер — ташувчиликдан бошлаганман. Ушанда газетада ишляпман, деб ўзимга сигмаганман, учиб юрганман! Ана ушандаги қувончимни тасаввур қилолмайсиз ва уни ҳеч нарсасга алишмайман. У пайтда тахририятда ишлаш шараф, ўз навбатида мураккаб эди. Бугунига ўхшаб униси бўлмаса буниси деб, енгилнинг остидан, оғирнинг устидан ўтилмасди.

— Демак, ҳамма айб ёшларда, шоғирдларда экан-да?

— Йўқ, фақат ёшларни, шоғирдларни айбламоқчимасман. Қарс икки қўлдан чиқади. Бунни, албатта, йўлга қўйиш лозим. Ўзим мисолимда оладиган бўлсак, ёнимга нимадир ёзиб келган ёшлар ишларини ҳаммаша ручка билан тузатаман. Мақсад: ҳатосини билсин, кўрсин. Ниммага бу жумламни ўчирибди, нега бу ерга фалон сўзни киритибди, деб ўйласин, мулоҳаза қилсин. Чунки ўзим шундай тарбияланганман, тобланганман.

— Журналнинг тахрир мактаби ҳам алоҳида мавзу. Тахрир жараёнлари билан боғлиқ хотиравларингиз билан бўлишсангиз?

— “Ўзбекистон адабиёти ва санъати” газетасида халқимизнинг улуг ёзувчиларидан бири Асқад Мухтор бош муҳаррир бўлганида мен масъул котиб эдим. У киши кичкина хабар ёзса ҳам менга кўрсатарди. Агар унга қалам теккизмай қайтариб берсам, “Ўқидингизми? Нега ҳеч нарсани ўзгартирмадингиз?”, дея қойирди ҳатто. “Асқад Мухтор ёзган нарсасга тегиниб бўлмайди, деб ўйладингизми? Асқад Мухтор ҳам сизга ўхшаган қаламқаш”, деб тахрир қилишимни сўради. Ҳеч қачон мен ёзувчиман, mening романим, mening асарим, демас эди. Оддийликда гап кўл. Одам манманлик қилмаслиги керак, деб ўйлайман. Мана, калаванинг учи қаерда. У буюк ёзувчи ёки даҳоми, ким бўлса ҳам, аввало, том маънода инсон бўлсин! Ҳамма ҳам хато қилади. Фақат кўпчилик айбини тан олмайди, холос...

Устозлар нимаизиндир тузатиб, тахрир қилиб берса, бу хатони тақорламаслик учун нималар тузатилганини сиңчиқлаб ўрганардик. Ҳозир-чи, шундайларни кўрдик, агар ёзган нимарасини тахрир қилсангиз инсофи бўлса, индамайди, аҳ ҳолда “буни нега қисқартирдингиз”, деб пўпаса қилишдан ҳам тоймайди.

— Очигини айтганда, ҳозир матбуотдан нафақат халқ, балки шу соҳада ишляётганлар ҳам қонқаяпти, деб айтиш қийин. Сўз эркинлиги бор, цензура йўқ, аммо жасоратли журналистлар қаерда?

— Бугун журналиста тақиқ йўқ, цензурага йўл қўйилмайди, фикр эркинлиги бор. Соҳа ўзи кутган даврга келди. Энди журналистдан маҳорат ва энг асосийси, жасорат талаб этилади. Ҳали айтганимдек, ўз таржимаи ҳолини тўғри ёзиб беролмайдиган одам қанақа мақола ёзиши мумкин? Масала тизимга бориб тақалаяпти. Назаримда соҳани оёққа тургазишни мутахассис тайёрлаш тизимини тақомиллаштиришдан бошлаш керак. Сўнгги йилларда журналистикага етарли даражада эътибор қаратилади, алоҳида университет очилгани ҳам фикримиз исботи. Бу ишлар ҳали ўз мевасини беради, дея ишониб, умид қилиб турибмиз, бу ёғи энди вақт ҳукмига ҳавола.

— Журналист қадрлар тайёрлашда кўнглингизга туғиб қўйган тақлидларингиз борми? Сизнингча, тизимни қандай тақомиллаштириш мумкин?

— Президентишмиз ташаббуси билан Журналистика ва оммавий коммуникациялар университети ташкил этилди. Бу яхши. Соҳага етарли даражада эътибор берилмоқда. Яна бир масала борки, журналистика соҳасида дарс бераётган ўқитувчилар матбуотда қанчалик фаоллигига, газета-журнал, китоб ўқиш-ўқимаслигига ҳам аҳамият бериш шарт. Негаки, ўзи намуна бўлмай, талабадан матбуотда фаол қатнашишни, уни кузатиб боришни талаб қилиб бўлмайди. Қуш уясида кўрганни қилади. Талабанинг тахририятларда ўтадиган амалиётига жуда катта эътибор бериш зарур.

— Бугунги байрам муносабати билан соҳа вакиллари ва ҳамкасбларимизга байрам тилакларингиз...

— Аввало, журналист ўз виждони олдида ҳалол бўлсин. У танлаган соҳа тўртинчи ҳокимият-лигини ич-ичидан ҳис этиб, чин юракдан меҳнат қилсин. Унга халқ ишонбидими, чин маънода инсонларнинг дардини қўтариб чиқсин. Мана шу машаққатли йўлда матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларига, барча ҳамкасбларимизга куч-қувват тилайман, уларни касб байрами билан чин юракдан табриклайман. Халқ олдида ҳар доим юзимиз ёруғ бўлишига тилак дошман!

— Мазмунли суҳбатингиз учун ташаккур!

Абдуллатиф АХМЕДОВ суҳбатлашди.

КЕЧИНМА

Журналистлик фаолиятим, ижод, боз устига оила, оналик масъулияти, қайноналик мажбурияти, бувилик бахти, эҳ-ҳей, ҳаммасига қай даражада вақт топардим? Карантин менга нимани ўргатди?

Карантинда ўрганганларим

Аслида давраларни унчалик хуш кўрмайман. Опа-синглим, укаларимга бироз вақт ажратардим, гўё қаергадир кеч қолаётгандек, шошилиб юардим. Баъзан фарзандларим иш вақтида телефон қилишса борми, “тезроқ гапир, ишим жуда кўп”, дердим, улар истаганча вақт ажратолмасдим.

Энди уйда ўтириб ўйласам хатоларим жуда кў-ўп экан. Ўзи аспиятимда кечирим сўрашни хуш кўраман, лекин гурурим ҳеч йўл бермаган экан. Энди келин қолиб, ҳар кун тонгда ўзим нонуштага тайёргарлик кўраман. Ширчойни ҳам қайнонам ўргатганларидек тайёрлайман. Эрта кетиб, кеч ишдан қайтишимга чидаган, mening журналист бўлишимда, ютуқларимда ўз ҳиссасини кўшган инсонимга термуламан: “Мени кечиринг, бадаси,” дегим келаяпти. Неварам уйғонибоқ ўзини бағримга отади. Гўдакнинг хушбўй ифоридан роҳатланарканман: “Шу вақтгача сенга, сен истаганчалик меҳр кўрсата олмаганим учун бувингни кечир, болажоним”, дейман. У нима деяётганини тушунамаса-да, жажжи қўлчаларини сарак-сарак қилиб, кўксига қўяди, худди: “Раҳмат, раҳмат”, деяётгандек. Хавотирли ва қанчалик таҳликали бўлмасин, давлат ишига отланган, халқ хизматида бўлган ўғлимни дуо қиламан: “Ҳаммаша омон бўл, яхши бориб кел, болам!”

У билан бирга ишга чиқиб кетишимга одатланган ўғлимга уйда қолишим эриш туюлади, у машинасининг ойнасини тушириб: “Ҳаммаси яхши бўлади, тез кунларда коронавируси енгиб, карантиндан чиқамиз, ойижон”, деб кўнглимга таскин беради...

Қизларим кўнгиригидан кўнглим ёришиб кетади, соғинч кўз ёшларимни ашираман. Биламан, бу тийилган кўз ёшлар тунда жойнамош устига тўкилади. Шу кунга етгунга қадар кимларни ранжитдим, бировни ноўрин дилини оғритмадимми? Ўн йил тўшақда михланиб қолиб, дардга ҳам мардонавор чидаган, сабр билан ҳаёт қийинчиликларини енга олган, умрининг сўнгги дақиқаларида ҳам Аллоҳга шўқрона айтиб жони узилган падари бузрукворимни эслайман. Рўзгорнинг “гор”ини тўлдириш учун, усти юпун бўлса-да, ҳўжалик идорасидаги гулаҳларни ёқиш, иссиқ ўрнидан туриб ишга келадиганларга хоналарни иситиб қўйиш илинжида қишда қор кечиб, баҳорда лойтупроқдан юриб, узоқ масофани писанд қилмай, қатнаб ишласа-да, ҳаётдан нолимаган, чехриси маҳзун сабр маликаси волидам муҳтарамам ёдимга тушади. Билиб-билмай сизга оғир ботадиган гаплар айтган бўлсам мени кечиринглар, дейман ич-ичимдан. 103 ёшда вафот этган Қўндузой буюмининг эртақлари ҳақиқат эканлигини тушунишим учун шунча вақт керак бўлибди-я.

Бизга нима бўлди? Қай манзилни кўзлаб кетдик? Ривожланиш, тараққиёт, ахири таназзул, бу нимаси? Телевизор, интернет, инстаграм, телеграмм, фейсбук... мук тушиб телефон, компьютер қўтисига ёпишиб қолган ота-она, ўғил-қиз, ҳатто бобо-бувилар кўз олдимдан ўтаверади.

Иссиқ сувимиз, совуқ сувимиз, барча шароитлар муҳайё эса-да, кунда беш бор ювиниб олишга эринмасмидик. Энди-чи, уйда ўтириб Яратганининг инояти, марҳаматидан умидвор бўлиб турибмиз. Аммо бугун қирланган қалбларни таҳорати ҳақида ўйламаётганлар қолмади, деб айта оламизми?

Ё Роббим, момоннинг қаноатини, волидамнинг сабрини бер, менга! Майли қирқ ямок бўлса-да, ҳаё либоси, ибо безагини бер қизларим, невараларимга! Ташвишларни енгилшда, номард пайкониға ўқ бўлмаслик учун жангоҳларда ёшлик қувончини ташлаб келган Отам матонатини бер ўғлим ва ўғилтой невараларимга!

Карантин, сен бизга нимани ўргатдинг, нимани ўзлаштирдик, шу кунларда шулар ҳақида кўпроқ ўйлаб бошладим.

Қизик, аслида одам деганига бу ҳаётда нима етишмайди. Арзимаган ҳо-ю ҳавас деб бир-бирларига зарда қилиш, кўнгли қолдириш нима учун ўзи? Минг қилиб, беш юз кишилиқ тўйлар, дабдабали тантаналар бизга керакми? Мумкин экан-ку, 30-40 кишилиқ тўй қилсак ҳам бўларкан-ку?

Бу синов, бу оғир кунлар сабоғи... Аммо тезроқ яна осойишта кунлар келсин, энди одамлар кўп нарсаларни тушуниб етди. Фақат бу бало-ю офат даф бўлса, унга чора топилса бас, дейман ич-ичимдан эртанги ёруғ, фараҳбахш кунлар келишига инониб.

Мохира ШАКАРОВА,
журналист.

ТАДБИР

Банк билан онлайн алоқа

Қуни кеча Миллий матбуот марказида “Агробанк” АТБ томонидан пандемия даврида мижозларга тақдим этилаётган тезкор, қулай ва масофавий хизматлар” мавзуга бағишлаб матбуот анжумани ўтказилди. Унда “Агробанк” АТБ бош офисининг раҳбар ва ходимлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Мамлакатимиз молия-банк тизимида етакчи ўринга эга бўлган “Агробанк” акциядорлик тижорат банки томонидан ҳам аҳоли ва банк мижозларини, шунингдек, кичик бизнес субъектлари ҳамда фермер ҳўжаликларини тезкор, ишончли, инновацион банк хизматларидан фойдаланиш имкониятларини кенгайтиришга катта эътибор қаратилмоқда.

Пандемия шароитида мижозларнинг банкка келиш имконияти чекланганлигини, ҳамда қарздорларнинг кредит тўловлари билан боғлиқ муаммосини юмшатиш мақсадида юридик ҳамда жисмоний шахсларнинг кредит тўловларини қайтарилишида уларга имтиёзли давр бериш мақсадида жисмоний шахсларга 2020 йилнинг 1 августигача, юридик шахслар учун эса 1 октябрга қадар кредит таътиллари жорий қилинди.

Юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар учун банклараро пул ўтказмаларини онлайн амалга ошириш имконини берувчи “ANOR” тезкор тўлов тизими ишга туширилди. Тўловларни кеча-ю кундуз ва дам олиш кўнларисиз амалга ошириш мумкин, бу ҳам ўз навбатида мижозларни ортиқча банк биносига келишининг олдини олади.

Бугунги кунда нақд пул тушумига эга бўлган банкнинг юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар томонидан терминнал олиш учун масофадан ариза бериш хизмати “Online ariza” хизмати ҳам ишга туширилди.

Шунингдек, халқаро пул ўтказмаларини қабул қилувчи ҳар бир мижозга банк пластик картаси бепул очиб берилмоқда.

Шулар билан бирга, пластик картанинг амал қилиш мuddати тугаса ёки йўқолганда янги картани мижознинг уйига етказиб бериш хизматлари жорий этилгани мижозларга янада қулайлик яратилганлиги таъкидланди.

Интернет тармоғи ҳамда мобил телефон орқали банк хизматларидан фойдаланиш айниқса, бугунги карантин шароитида аҳолининг ушбу хизматларга бўлган талаби, қи-зиқиши ва ишончини ортиб бораётгани сабабли маъзур интерактив хизматларни янада ривожлантириб бориш зарурлигини белгилamoқда.

Х.ХОДИРОВ.

ЭЪЛОН
Чилонзор тумани, 17-даҳа, 21-уй, 3-хонадонга 1992 йил 25 декабрь кунни фуқаро — Мелешкина Ирина Викторовна номига берилган №08-01/3073 рақамли уй ҳужжати йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

МОЛИЯ МУАССАСАЛАРИДА

Хаётда жуда кўп муносабатлар бири иккинчисига боғлиқ, бири бошқасини такрорлайди. Лекин шундай бир жиҳат борки, у ҳеч нимага бориб боғланмайди, ташқи куч таъсирида ислохотга юз тутмайди: бу инсоннинг ички интеллектуал салоҳиятидир.

Ёшлик бор жойда табиий гўзаллик ва жўшқинлик бўлади, ёшлар жамулжам бўлган масканни баҳор ҳеч қачон ташлаб кетмайди. Ёшлар – миллатнинг табиий зийнатланган қиёфасидир. Шу маънода ёшлар билан ҳамқадам ва ҳамнафас бўлиш, уларнинг истакларини ўрганган ҳолда ўз фаолиятингга ўзгартишлар киритиш, ёшлар шижоатига, эртаси умидли тоғларга қараган мисол тикилиш мамлакатимизнинг энг нуфузли молия муассасаларидан бири бўлган — “Туронбанк” АТБнинг имижига айланган.

Эртанинг гўзал қиёфаси

Чунончи, “Туронбанк” АТБ жамоаси билан танишишни бошлар экансиз, жамоанинг 30 фойиздан зиёдини ёшлар ташкил қилаётганига гувоҳ бўласиз. Муҳими, уларнинг барчаси замонавий фикрга, жаҳоний илмга, миллий тарбияга эга ёшлар. Бугун “Туронбанк” АТБнинг республикамиз банклари орасида ўзининг алоҳида нуфузига эга бўлаётгани, хизмат турлари ва қўлайликларининг кўпаяётгани, рақамлаштириш саводхонлигининг баландлиги ёшларнинг жўшқин куч ва ҳаётсеварлиги сабаб бўлса, ажаб эмас.

Ҳар йили банк-молия соҳаси 3- ва 4-босқич талабалари ҳали ўқиш давридаёқ банк ишига жалб қилинади. Энг муҳими, улар банк раҳбарининг яқма-яқма суҳбатидан ўтадилар. Дейлик, 2018 йилда 40 нафар истеъдодли талаба ишга олинган бўлса, 2019 йилда бу кўрсаткич яна ошиб, 70 нафар ёш ишга қабул қилинди. Энг муҳими, талабалар ўз таълим жараёнларини тўхтатмай, параллел равишда амалий тажрибаларини ҳам ошириб боришади. Бу орқали эса улар эртани кунининг гўзал қиёфасини яратадилар.

Шуниси эътиборлики, банк томонидан ёшларнинг билим ва малакаларининг ошиши ва мароқли дам олишлари учун барча шарт-шароитлар яратилмоқда. Айниқса, турли ўқув-семинарлар ва раҳбарият билан очик мулоқотларнинг

“Туронбанк” ёшлари:

УМИД БАЙРОҒИ ОСТИДА

Сайид, Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи раиси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёшлар, фан, таълим, соғлиқни сақлаш ва спорт масалалари бўйича маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари, Сенат аъзоси Алишер Саъдуллаев ҳамда банкнинг пойтахтимиздаги филиал-

нинг юрак-юрагидан жой олди. Унда давлатимиз раҳбари томонидан ёшларни қўллаб-қувватлаш бўйича илгари сурилган қатор ташаббуслар, тақлифлар муҳокама этилиб, ушбу вазифаларни бажаришда банк ёшларининг ўрни муҳим аҳамият касб этиши қайд этилди. Учра-

ташкил этилиши уларнинг касбига бўлган меҳрини янада оширмоқда. Яқинда банк томонидан ана шундай жонли мулоқот ўтказилди. Унга Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, Ўзбекистон халқ шоири, Олий Мажлис Сенати аъзоси Сирожиiddин

лари ёш ходимлари тақлиф этилди. Жорий йилнинг 24 январь санасида Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисига йўллаган Мурожаатномасининг мазмун-моҳиятига бағишланган ушбу тадбир барча ёшлар-

шувда “Туронбанк” АТБ бошқаруви раиси Чори Мирзаев молия муассасида ёшларнинг соҳа сирлари ва хорижий тиллар, ахборот технологияларини мукамал ўрганишлари учун барча шароитлар яратилганини таъкидлади. Аслида “Турон-

банк”да ёшларга берилаётган эътибор банк бошқаруви раиси камтарона санаб ўтганидан анча кучли ва асосга эга эканлигини шу ерда ўтирган ҳар бир ёш яхши билади.

Тадбир давомида Сирожиiddин Сайид ва Алишер Саъдуллаевнинг чиқишлари тадбир иштирокчиларини янада ғайратли ва

Гўнча ҳам, гул ҳам гўзал

“Гўнча гулдан гўзалроқдир”, дейди таниқли адибларимиздан бири. Бизнинг наздимизда эса гўнча ҳам, гул ҳам гўзал. Чунончи нозиккина ўша гул ҳаётнинг бор ҳикмати, бори гўзаллигини ўзида жамулжам этади. Бироқ бу гулларни ўз вақтида парваришлаш

бекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси, Банк – молия академияси, Минтақавий банк ўқув марказларида малакаларини оширишган.

“Заковат”даги зап омад

Мамлакатимизда ёшларнинг ташаббус ва интилишлари, жаҳон майдонида ўзбек деган номнинг танилиши ва катта марраларни эгаллашида муҳим аҳамият касб этади.

Айни шу жиҳатларни инобатга олган ҳолда 2020 йилнинг февраль ойида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан биринчи “Банклараро интеллектуал лига”, яъни “Заковат” уйинларига старт берилди. Унда мамлакатимизда фаолият олиб бораётган деярли барча молия муассасаларининг олти нафар истеъдодли ёшлардан таркиб топган жамоалар сафида “Туронбанк” ходимлари ҳам иштирок этишди.

Йил давомида мунтазам ўтказилиши режалаштирилган ушбу тафаккур беллашуви 3 та турдан иборат бўлди ва ҳар бир босқичда жамоаларга 12 тадан молиявий мантикий саволлар берилди. Жа-вобларни эса Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва “Заковат” интеллектуал уйини иштирокчилардан иборат экспертлар гуруҳи баҳолаб боришди.

9000дан зиёд акциядори бор банк ёки қўнгилдагидек ишхона бу – омаддан дарак

“Туронбанк” АТБ ёшлари билан суҳбатлашар, эканмиз улардаги мардона, серзавқ руҳ бизга ҳам кўчади. Беихтиёр шоирнинг “Ёшликда ёш бўлган яхшидир” сатри эса тушади. Зеро, ёшликнинг 18га киришда гўзалликлар, ҳаётга фақат ва фақат муҳаббат билан қарашдай оташ нигоҳлари, осмонни қўлимда кўтараман қабилидаги шаҳду ши-жоатлари эртани кун билан боғлиқ орзуларимизга қанот ато этади. Гулнинг гўзаллиги уруғидан, инсоннинг хусни эса қалбидандир, дейди файласуфларимиз. “Туронбанк”нинг қалбига айланган ёшларимиз эртага миллатнинг қиёфасига айланса, ажаб эмас. Зеро, уларнинг ҳаммаси умид байроғи остида жамулжамдирлар.

Битта нуқтадаги туташув

Сабина Саудаҳмедова, Марказий амалиёт бошқармаси Бухгалтерия ҳисоби мутахассиси;

— Айни пайтда Тошкент давлат Иқтисодий университетининг 3-босқич талабасиман. “Туронбанк” АТБга ишга кириш учун бошқарув раиси суҳбатидан ўтиб, ишга қабул қилиндим. Мана ўқиш давомидаги контрактимни тўлаб беришди, тил ўрганишимиз, тажриба алмашамизми, малака оширамизми, ҳаммаси истаганимиздан ҳам аъло тарзда муҳайё этилмоқда. Бу каби шарт-шароит бошқа банкларда борлиги ҳақида эса ҳали эшитганим йўқ. Ҳа, чиндан ҳам 2-3 курс талабаларига ҳали бирорта банк ишонч билдираётгани ҳақида маълумотга эга эмасман.

Банкнимизда битта анъана бор, ҳар ойда ёшлар билан мамлакатимизнинг илгор қатлами вакиллари учрашувлар ўтказилади. Бу учрашувда биз ўзимизни қизиқтирган фирм ва тақлифлар билан иштирок этамиз. “Ёш китобхон” танловлари ўтказилади. Унда фаол қатнашганлар тегшли мукофотлар билан тақдирланадилар. Мен ўз ҳамкасбларимни мамлакатимиздаги энг китобхон банк ходимлари, деб атаган булар эдим.

Реклама ҳуқуқи асосида.

Раҳимжон Маҳмудов, Марказий амалиёт бошқармаси, пул муомаласи ва чакана хизматлар бўлими бўлиғи;

— 2017 йилда “Туронбанк” Марказий амалиёт бошқармасига бош мутахассис бўлиб ишга қабул қилинганман. Аслида бу айтганда жуда осондай туюлади, бироқ юзлаб ёшларнинг орасида тест топшириб, унда ғойиб бўлиш, банк раҳбариятининг ишончини қозониш, аслида кўплар учун ҳали орзулигича қолиб кетаётган бўлиши мумкин. Бироқ мен бунга эришдим. Хусусан, вилоятларда ташкил этилаётган семинарлар, ички интеллектуал уйинлар, жаҳон стандартларига мос келадиган кадрларни тайёрлаш мақсадида банки-мизда бепул тарзда инглиз ва рус тили курсларининг ташкил қилиниши бизни жуда мамнун этади. Ўзим ушбу курсларда ўқиб, инглиз тили курсларини битирганим ҳақидаги сертификатга эга бўлдим.

Ёшларга қаратилган эътибор мени ҳам четлаб ўтмади. 2018 йилда Хитойнинг Шанхай шаҳрида Ривожланган давлатлар молия муассасалари курсини битирдим. Бу мен учун жуда катта қадам ва катта сабоқ бўлди. Бу ерда олган илмларимнинг барини банкка таъбиқ этмоқдаман. Бу ҳам биз ёшлар учун берилган катта имконият деб биламан.

Рушана Айтмуродова, Ташқи иқтисодий Фаолият департаменти, Халқаро банклараро амалиётлар бўлими мутахассиси;

— Мен Ўзбекистон Миллий университетининг иқтисодий факультети иккинчи курс талабасиман. Ўтган 2019 йил ҳаётимда муҳим маъно касб этди, чунки ўзимнинг орзуимдаги жойга ишга кирдим.

Албатта, ўзим билан фахрланиш учун барча асослар бор. Бироқ менинг ва бошқа кўплаб ёшларнинг муваффақиятимизда банк раҳбарияти ва жамоаси жуда катта роль ўйнамоқда. Ходимлар танлови мамлакатимиздаги турли университетларнинг ёшлари ўртасида бўлиб ўтди. Ҳар бир иштирокчининг ҳаяжони бор эди, аммо танлов жараёни жуда қизиқarli ва адолатли бўлди.

Танловда яхши натижаларга эришганимдан сўнг, шу йил январь ойидан мен дўстона, яхши ҳулқли ҳамкасблар курсида ўз ишмини бошладим. Ҳозир эса “Туронбанк” қўллаб-қувватлаши билан, мен ўқиш ва ишнинг битта нуқтада бириштира оламан ва шу билан бирга, ўз келажагимнинг ерқин бўлишига ишонаман.

Дилшод Рустамов, Ғазначилик ва қимматли қўғозлар департаменти директори;

— Икки йилдан буён ушбу департамент директори бўлиб фаолият юритиб келаяпман. Ёш бўлсам ҳам раҳбарият менга ишониб шундай ишни топширган, бу албатта, ҳам қувонарли, ҳам масъулиятдир.

Бизнинг департаментимиз, асосан иккига бўлинади: ғазначилик ва қимматли қўғозлар бўлими. Биз банк тизимида ишлар эканмиз, ҳар кун, албатта, битта бўлса-да янгиликка дуч келамиз. Ўзгаришлар, янгиланишлар, банк ва миждо ўртасидаги сарсонгарчиликларга чек қўйилиши – ҳамма-ҳаммаси бизни бу соҳада севишиб ишлашга чоғлайди. Банкнимизда 9000дан зиёд юридик ва жисмоний акциядорлар мавжуд. Банкнинг эшигида сарғайиб ўтириш деган гаплар ўтган замонда қолиб кетган.

Мен ушбу жамоанинг ёш бир вакили сифатида шу ерда ишлаётганимдан, яхши инсонлар қўлида тажриба орттираётганимдан хурсандман.

Гўзал МАТЕКУБОВА тайёрлади.

Кўзимга пуфлайсан бир ҳовуч тонгни

Башорат ОТАЖОНОВА

Башорат Отажонова — Бувайда туманида туғилган. Ўзбекистон давлат Жаҳон тиллари университетининг халқаро журналистика факультетида тахсил олган. Айни пайтда Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат Ўзбек тили ва адабиёти университети магистранти. «Биринчи китоби» руқнда «Кумуш ёғдулар» номи китоби chop этилган. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

Бу ранглар ортида осмон бор,
Замин бор — хосларга оиддир.
Томон йўқ, айлана — олмазор,
Урф эмас ҳеч қандай қоида.
Бу ранглар ортида денгиз бор,
Соҳил йўқ,
Тўлқинлар тушлардай
Кўзинга урилар, урилар
Туйгулар — балиқчи қушлардир.
Бир йўл бор — нафасдан нафис йўл,
Айрилмас, бўлинмас турларга.
Юрсанг — гул, йилгасанг, қулсанг — гул,
Баландроқ яшайсан ҳурлардан.
Бу ранглар ортида тоғлар бор,
Қўрқув йўқ, ҳадик йўқ, ўлим йўқ.
Афсона уч бошли аждаҳо,
Одамлар афсона — зулм йўқ.
Бу ранглар ортида ҳислар бор...
У ранглар ортидан сарғариб
Яшайман хошия ичида
Оқ-қора суратлар сингари.
Бу ранглар ортида қушлар бор,
Тугилар, қуйлар-у соғирлар.
Бу тоғлар ортида тушлар бор -
Кўзимда тунайди кумрилар.
Бу ранглар ортида ранглар бор,
Кўнгул бор шу рангларни енгсам,
Бу ранглардан ўтсам — олмазор,
Бу ранглардан у ёғи Сенсан!

Юмалаб юмалаб хиралашди моҳ,
Сафсаруул бандига сингиб кетди тун.
Чумчуқлар кўзида уйғонди сабоҳ,
Кун йўлга отланди
Қуёш — тилла туғун.
(Мен — Кунман)
Ҳавони тирнади турна овози.
Дарахтлар анҳорға ташлади қармоқ,
Аёл юрагининг чигилин ёзиб,
Тушларини сувага қилди оқиоқ,
(Туш — бу мен!)
Тераклар чайқалди — тасаввур тўзди,
Елкамда ёлқандай ўсди бол-у пар.
Қаршимда уч йўл бор,
бири биридан озгин:
Борса хатар,
(Мен қушага дўндим)

Тугун гойиб бўлди,
Туш эса ижобат.
Енгдим эртақларнинг сеҳрли кучин.

Мен кўкка ошиқман,
Мен кўкка ошиқдим —
Жоним, қовурганнинг остига учдим.
(Ахир сен Эрксан!)

Кўчалар гул иси билан тўлгандир,
Кўчалар қутулган изтироблардан.
Кўчаларда...
шоёқин ўлгандир,
Ранглар улғайди сокин боғларда.
Ҳадик йўқ,
Ногоҳлар этмайди таъқиб.
Одамлар оёғи тинган йўлакда
Гоҳ ботартиб, гоҳо бетартиб,
Ёмғир ўйнар шаффоф кўйлакда.
Шамол — ўсмир, шамол — бетизгин,
Истаса соатлаб, кунлаб, ҳафталаб,
Йўлларда чўзилиб ётиши мумкин,
Ҳалақит бермайди энди автолар.
Гул ўсар, нур ўсар истаганича:
Ҳавода кезади турфа товушлар.
Эшитиб ўтирар мунаваар кеча
Суеларнинг умбалоқ ошишин.
Недир бўлмагандай,
Недир бўлгандай:
Бизлар яшаймиз беркинби...
Кўчалар гул иси билан тўлгандир,
Унутган одамлар маъжудлигини.

Кўзимга пуфлайсан бир ҳовуч тонгни,
Йўғониб кетади напармон тушлар.
Дераза пардаси силкинар хушҳол —
Сайрашни бошлайди чизилган қушлар.

(Қара, дудокларим яшил...)

Шошилиб варақлар ўзини тақвим,
Хонага ёйилар таниш паҳзалар.
Алҳазар...
тақвимда бугун йўқ!
ва ортга қайтаман
(ёғзал манзара).

(Қара, титроқларим яшил...)

Кўзимга киради тушлар айланиб...
Хиройи қилсан мен севган куйни.
Уйкуга кетаман,
бирок сезмайсан...
Столда тўзғийди наставин бўйи.

(Қара, гуноҳларим яшил...)

Пардани туширма
Каттароқ очиб кўй деразаларни
Осмон оқиб қирсин хонага
Таъбимни тирнайдди деворнинг ранги
Осмон эса мовий
Туйғудек турланиб булутлар қирсин
Қушлар халқумида оҳанглар...
Деразани ланг оч
Йўл очиб-йўл очиб денгизлар келсин
Тўлқинлар бош урсин тиззаларимга
Балиқларни сезсин бармоқларим
Деворларни унут
Тақвимларни йирт
Йиллар
Ойлар
Ҳафталар
Қизил кунларга тулур
Аралаштириб юбор кунларни
Вақт тумандек сингиб кетсин йўқликка
(Вақт — ўлимга томон йўл)
Илдизин кўпориб гуллар келсинлар
Олам илғаманган бўйларни ҳис эт
Қуёшга изн бер
Ойга изн бер
Кўнглимни ёритмас сунъий чироқлар

Хонани ҳайратлар билан тўлдир
Мен билан тўлдир
Қаттиқроқ ёп деразаларни
Пардаларни тушир севгимим.

ШЕЪРИЯТ

Теран назар солсанг ҳаёт саҳнига

ТОЖЛИ ВИРУС САБОҒИ

Банибашар бугун жонсарақ, бедор,
Тож кийган офатга бўлмайин, деб ем.
Унинг чангалида ўзи лол, бемор,
Ўзи сарсон унга излаб даво, эм.

Кўринади фақат жони кўзига,
Унутилган бошқа дарду касали.
Ўйидан чиқолмай, ўзи ўзига —
Бу Ҳақ синови, деб берар тасалли.

Ҳа, чиндан ҳам Оллоҳ синовидир бу,
Талқини манзуга таттирлик сабоқ.
Заминдошим, теран фикринг эт кўзга,
Бугун сийратинга, ортинга бир боқ.

Имонинг пок сақлаб яшадингми, айт,
Неки вожиб эрур амал қилдингми?
Ҳақ томон турдингни зарур бўлган пайт,
Эл-юрт ишончини оқлаб билдингми?

Тинчми уй-рўзгоринг, оқилми боланг,
Яшайсанми ўзни бахтиёр сезиб?
Ёки кўкка ўрлаб пушаймон, ноланг,
Кетганимсан насиб ҳаётдан бешиб?

Пинҳон шум режалар тузмаганимсан,
Юксак тутганимсан Инсон қадрини?
Ўзгалар тинчлини бузмаганимсан,
Ҳеч ким тортмаганим фитнанинг жабрини?

Қай бир дўст тутганинг ноҳос суринса,
Қўлинг чўзганимсан турса жойидан?
Ёки дуч келганда алқаб, бурилса —
Йиқилмаганимсан чалиб пойидан?

Юрган эмасмисан лафзингдан тониб,
Икор бўлганимсан қилганда хато?
Амал, бойлигингга мафтун, ишониб,
Санамаганимсан ўзининг якто?

Баланд турган ҳолда сиртда мартабанг,
Зимдан тубанликка тутмадингми юз?
Ўзганинг ризқига солмадингми чанг,
Мулк-ю-ерига тикмадингми кўз?

Жонинг қутилганча танингдан токи,
Қурсига қандайдй ёпишганимсан?
Буқаламунлиқми юрмишини ёки
Қазо-қазоларга чапишганимсан?

Рўйирост савоплар бердим Заминдош,
Қани, жавоб қайтар рўйирост Сен ҳам;
Англаб саждагоҳга урган каби бош,
Имон келтиргандай Ҳаққа сўнаги дам.

Биламан, бундай пайт ким қўли тоза,
Ҳақгўй, тили бурро, ёруғ юзлари.
Ким талмовсирар, рост айтишдан тонар,
Марзалигини фош этар кўзлари.

Заминдош, амалинг оқ эмас нуқул,
Қора ҳам эмасдир барча билмишини.
Ишларинг кўп эрур ҳалол ва оқил,
Лекин кам эмасдир тубан қилмишини.

Бугун ҳаловатсиз онадай олам,
Ахир у барчага тириклик қасри.
Менинг назаримда яхшиларга ҳақ...
Ургандай туюлар ёмонлар қасри

Гарчи, на кундузи, на тун татийди,
Хатардан тўсилган гарчи чор томон;
Оллоҳга шукрона айтсак арзийди,
Нетардик бўлганда бундан-да ёмон?!

Шукр, таҳликада ҳарқалай бор ҳад,
Дунё аҳли уни енгар бирлашиб.
Лекин нетар эдик тожли бу офат,
Тарқалса ҳаво ё нурга илашиб?!

У пайт бўлмас эди омон қолғувчи,
Қутилмоққа мутлақ йўқ эди имкон.
Қирилиб битарди нафас олғувчи,
Заминда юргувчи барча тирик жон.

Ўйласам даҳшатдир!
Бошдан учар қуш,
Ер юзин қамради нидосиз фарёд.
Қасрлар, саройлар турарди бўм-бўш,
Эвасиз қоларди газна, бор бисот.

Тирикликнинг оддий азмига кўра,
Мазмун, моҳиятин йўқотарди вақт.
Яхши-ю ёмонга паноҳ ер узра,
Юз берган бўларди мудҳиш охират.

Кузатиб дунёнинг бугунги ҳолин,
Шахсий қарашини этакдан изҳор:
Заминдошим, Ҳақнинг ушбу синови,
Овоҳ этганидир балким сўнаги бор.

Ахийри киргайсан туйнуқсиз уйга,
Ахийри бир энлик ерга эвасан.
Лекин ўтқон нафсинг солар ҳар қўйга,
Айт, тўймас нафсинг қачон енгасан?!

Оллоҳ даргоҳи кенг, айлағай шафқат,
Амал, мол-дунёга бўлма бунча ўч.
Ўтинчим, тавба қил, бу ёғи фақат
Ҳақ йўлин туттишга топ ирода, куч!

Гуноҳ кимда кўпдир, қай бировада кам,
Оллоҳ имкон берди, умидвор кутар...
Шунда ҳам қолмасак билганимиздан,
Охир қиёматга бир кун дуч этар.

САККИЗЛИКЛАР

Донига ишора етарли, англари
Бисмиллоҳдан нима мақсад, мударра,
Нодон балки қанча гапирсанг тинглар,
Тегишли ҳулоса чиқармас аммо.

Ким билмас не зарар, нимадир фойда,
Ўйлаб, берасан бир ҳақиқатга тан:
Баъзан донолар ҳам фойда бор жойда,
Ўзларини нодон тутиб ўрганган.

Фарқлаша фаҳми-ю ақли етади,
Ўзаро қураша "қора" билан "оқ".
Кузатар, дамини ичга ютади,
У доим чеккада туради бироқ.

Теран назар солсанг ҳаёт саҳнига,
Беадад нафратинг ортад
У ҳамд-сано айтиб ёлиб

Жаҳонгир ИСМОИЛОВ

Жаҳонгир Исмоилов — Қўзилтепа туманида таваллуд топган. ТошДУ (ҳозирги ЎзМУ)нинг журналистика факультетини тугатган. 40 йилдан ортмиқ матбуот соҳасида фаолият юритган. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ва Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси аъзоси. "Юрт меҳри", "Соғинч", "Баҳордан кузгача", "Ташбўй ва хан-гоналари", "Сўнаги манзил", "Таназул", "Ёниб яшаш завоқи", "Чилтасиз одамлар", "Вақт қа-дри" сингари шеър, насрий ва публицистик китоблар муаллифи. Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист.

Мағлубга тош отар биринчи бўлиб.

Лол қолди, тан берди меҳмонга келган:
Бу қандай беқиёс зеб очган диёр.
Қаёққа қараса ютуқ акс этган,
Энг олий мақсадлар акс этган шиор.

Ўзид: кам эмасмиз бизлар ҳеч кимдан,
Муддао, сўзимиз фақат эзулик.
Яшадик амалда бўлмаганда ҳам,
Қоғозу ширда хавас этгулик.

Сўзнинг мўъжизакор қудрати бисёр,
Инсон сабоқ олар изҳори сўздан.
Билсанг, тўғри танқид тортиларар хушёр,
Мақтов кўп ҳолларда кеткизар ўздан.

Ўйлаб кўр сўзловчи ғанимми, дўстми,
Айтганлари билан эришар нега?
Қандай қабул қилмоқ тинглаган сўзни,
Боғлиқ эрур фақат эшитгувчи.

Учиб бораётир қушлар галаси,
Қанот қоқиб эркин, йўқдек ғов, хатар.
Пастда, бутазорда овчи милтигин
Ўқлаётганидан буткул беҳабар.

Босилади фурсат ўтмай тепки ҳам,
Ўқ хато кетар е мегади бориб.
Қай бирин нишонга олиш ушбу дам,
Ўлжа пайидаги овчига боғлиқ.

Инсон гоҳ ошқора, гоҳида пинҳон,
Яратиш йўлида изланар нуқул.
Неки кашф қилгандир ўзи ҳукмрон,
Айни пайтда унга ўзи эрур қул.

Гоҳ беҳад энгиллик келтирар иши,
Гоҳ сабабчи афсус, қўзин ёшига.
Қўрқаман, қайсидир ўз яратмиши,
Бир кун етмасайди ўзин бошига.

ТАБРИКЛАР

Хоразм вилояти Гурлан туманидаги чорвачиликка
иختисослашган "Эриммат Содиқов чорва"
номидаги масъулияти чекланган жамияти жамоаси

Хоразм вилояти Гурлан
туманидаги чорвачиликка
иختисослашган

"АСАД-АБУБАҚР"
масъулияти чекланган жамияти
жамоаси

Қалбимизга яқин инсонлар — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларини касб байрамлари билан самимий қутлайди!

Эл дастурхони тўкинлигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшаётган биз — қишлоқ тадбиркорлари фаолиятини тарғиб-ташвиқ этиш, қонуний манфаатларимизни ҳимоя қилишда қилаётган меҳнатларингизни алоҳида эътироф этамиз.

Айёмингиз муборак, азиз ижодкорлар!

27 июнь —
Матбуот ва
оммавий ахборот
воситалари
ходимлари кун

Байрамингиз муборак!

Сиз азизларни касб байрамингиз билан табриклашдек юксак шарафга мушарраф бўлаётганимиздан мамнунмиз!

Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг касб байрами нафақат соҳа заҳматкашлари, балки биз — қишлоқ мулкдорлари учун ҳам қувончли ва шодиёна айёмдир!

Сизнинг минбарингиз — меҳнаткаш элимиз минбари. Эзгу ва самимий қўлловларимизни қабул қилинг, азизлар!

✓ АХВОЛ

УЗУМИНГИЗНИНГ ДАНАГИ ТИЛЛОДАНМИ?..

Халқимизда "Отанг-бозор, онанг-бозор", деган нақл бор. Бироқ бугунги пандемия шароитида одамлар кўп йиғиладиган бозорлар ҳар биримизнинг ҳадик ва ҳавотирларимизни туртиб уйғотади. Бундай пайтда эса маҳалладаги ёки уйимиз яқинидаги дўкон ва маркетлардан маҳсулот харид қилиш кўп келади.

Гори тўлмаган рўзгор камчиликларини бутлаш мақсадида кун-кеча пойтахтимизнинг Абай кўчасида жойлашган "Korinka" супермаркетига кирдим. Аввало, ушбу тизимдаги дўконларнинг пандемиягача бўлган даврда тунги соат 1.00гача, ҳозирги карантин пайтида эса 22.00гача қадар ишлаётгани, маҳсулотларининг сифатлиги, юқори даражадаги хизмат кўрсатиш тартиби одамнинг дилини яйратади. Чунки, марҳамат, бозорга улгурмадингизми, супермаркет

сизга ҳар доим мунтазир. Айниқса, пештахталарга олийнасабларга хос дид билан тегиб қўйилган маҳсулотлар бозордагидан ширинроқдек, ундан тотлидек туюлаверади. Буниси тасаввурнинг найрангидир, эҳтимол.

Супермаркет пештахтасида ҳар бири ёнгоқдек келадиган "Ризамат" навли узумга кўзимиз тушди. Қойил, соҳибкор деҳқонларимизга, июнь ойининг йигирманчи кунидан ўтиб, аслида ўзи "июль ойининг охирига бориб" етиладиган меваларни шундай бадастр қилиб қўйишганига! Одамнинг сўлак безлари шу тобда шитоб билан ишлай бошлайдиган, узумга яқин бориб нархига қараймиз: 137.990 сўм. "Ё тавба, узум дегани ҳам шунчалар қиммат бўладими ё адашдикми", деган ҳадик билан ушбу нарх тахтасига яна кўз югуртираемиз. Ҳечам адашмабмиз, айнан шундай: 137.990 сўм. Беихтиёр одамларга қарайсан, йўқ. Худога шукур, Америка эмас, Ўзбекистондаги маркетлардан бирида эканмиз. Биз мактанадиган мўл-кўлчилик шуми, ахир? Эҳтимол, бу каби нарх-наво Америка ёки Шимолий ярим шарда жойлашган мамлакатларда бўлса тушуниш мумкин. Бироқ Ўзбекистонда кўёши беиминат нур сочадиган заминда пишган узумга қўйилган ушбу нархни "ҳазм" қилиб бўлмайди. Икки килодан зиёд гўштнинг нархидаги узумнинг данаклари тиллодан эмасмикан, деган ўйга бориш мумкин. Эҳтимол, юртимиз осмонидан учиб ўтган турнанинг тумшугидан тилло тухум тушиб қолган бўлса-я!.. Ахир йўқ эса узумнинг нархи ҳам, ўзи ҳам бу қадар осмонга олиб чиқилади? Юртимизда меҳнатга ҳақ тўлашининг энг кам (базавий ҳисоблаш) миқдори 223 минг сўм бўлса... Шунингдек, бугун 800-900 минг сўм ойлик маош олиб ишлаётган одамлар ҳам йўқ эмас. Уйлаб кўринг, улар бу узумдан харид қилиб, болаларига едира оладими? Ёки бу каби супермаркетлар фақат оқсуяклар учун ихтисослашганими?

Ушбу савдо мажмуасини айланар эканмиз, яна нархларнинг белгиланишига эътибор қаратдик. Ҳар бир маҳсулотнинг нарх тахтасида албатта, 990 рақами бор. Ҳўш, бу нима дегани ўзи? Бу дўкондорлар оддий халқни ёш болани алдагандек аврашимми ёки даромад топишининг янги услубими?! Яна бир савол: мухтарам депутатлар, мутасадди ташкилот раҳбарлари бу ердан маҳсулот харид қилишмайди?!

Халқимизда "Инсоф сари барака", деган гап бор. Эл бу — инсоф, эл бу — иймон дегани. Биз эса иймонни ҳам, инсофни ҳам бўш идишдай четга суриб қўйиб, Яратганнинг чексиз саҳийлигида пишиб ётган меваларга осмоний нарх белгилашимиз қайси инсоф, виждонга тўғри келади?!

Ҳикматулло ҚОДИРОВ.

MIKROKREDITBANK

27 июнь

**"МИКРОКРЕДИТБАНК" ЖАМОАСИ 27 ИЮНЬ – МАТБУОТ
ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИ КУНИ
МУНОСАБАТИ БИЛАН СОҲА ВАКИЛЛАРИНИ
САМИМИЙ ТАБРИКЛАЙДИ**

12 ОЙ

БХМ x50
САВАБЛИК ТИНСОЛАН МИҚДОРИ

«ОНЛАЙН ИСТЕЪМОЛ КРЕДИТИ»

Юртимиз ривожини йўлидаги машаққатли ва олижаноб фаолиятингизда улкан муваффақиятлар тилайди.

Шунингдек, барчага юртимизда илк бора Микрокредитбанк томонидан амалиётга жорий қилинган «Онлайн истеъмол кредити»дан фойдаланишни тавсия қиламиз.

МАҚСАД САРИ ДАДИЛ ҚАДАМ!

Хизматлар лицензияланган.

ДЕНОВ ТУМАН ҲОКИМЛИГИ

ТАБРИК

**Юртимизнинг барча ОАВ
ходимларини бугунги касб байрами
билан табриклайди.**

**Ҳаётга доимо ўтқир нигоҳ, сергак
назар билан қарайдиган, одил сўзни,
ҳақиқат ва адолатни, халқ ва Ватан
манфаатини ҳамма нарсадан устун
қўядиган сиз — азиз журналистларни
касб байрамлари билан қутлайди.
Биз жамиятимизда ошкоралик,
адолат ва қонун устуворлигини
таъминлаш, демократик давлат
асосларини мустаҳкамлашда сизларга,
сизларнинг билим ва истеъдодингизга
таянамиз, қадрли матбуот
ходимлари!**

**27 июнь —
Матбуот ва
оммавий ахборот
воситалари
ходимлари кун**

Газетамизнинг навбатдаги сони 2020 йил 8 июль кунини чиқади.

Hurriyat
Mustaqil gazeta

Бош муҳаррир

Абдусул ЖУМАҚУЛОВ

Тахририятга келган хатлар доимий

этиборимизда.

Мақола ва хабарларда келтирилган

маълумотлар учун

муаллиф жавобгар.

Телефон: (71) 244-32-68, 244-32-91

Тел-факс: (71) 244-32-80

Реклама ва маркетинг бўлими: (71) 244-32-70

Манзил: 100011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй.

Elektron manzil: gazhurriyat@mail.ru; info@uzhurriyat.uz

Газета тахририят компьютер марказида терилди

ва дизайнер Э.Елгоров томонидан саҳифаланди.

Навбатчи: Ҳ.Қодиров. Мусахҳат: Ш.Убайдуллаева.

“Шарқ” НМАК босяхонасида чоп этилди.

Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Муассис:
Ўзбекистон
Журналистлари
ижодий уюшмаси

Газета 2007 йил 3 январда Ўзбекистон Республикаси
Матбуот ва ахборот агентлигида 0080 — рақам билан
рўйхатга олинган.

Адади: 4230

Буюртма — Г-665

Топшириш вақти — 21⁰⁰

1 2 3 4 5 6 Топшириш вақти — 02⁰⁰

Обуна индекси:
якка
обуначилар ва
ташқиловлар
учун — 233